

embargós 19 óráig!

bb.12. befejeződtek téten a kisleludy-napok

vid/p bs

1974. augusztus 25.

befejeződtek vasárnap téten a kisleludy-napok. a rendezvénytörözatot az idén kisleludy károly festményeinek valamint a járás fafaragó szakköreinek és bélyeggyűjtőinek kiállítása gazdagította. sor került kisleludy szobrának leleplezésére és népi táncgyűttesek bemutatójára. a vasárnap gálaesten ausztriai néptáncgyűttes, a kapuvári kata kör, az egyedi citerások és a rábapatonai művészeti egyűttes műsora zárta a kisleludy-napok rendezvénytörözatot. /mti/

--

bb.13. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1974. augusztus 25-én

p bs

1974. augusztus 25.

1. közlekedési balesetek
2. :szántóverseny
3. pince-beszakadások
4. barátságvonat
5. időjárásjelentés
6. munkásiker százhalombattán
7. utátadás
8. biokémikusok kongresszusa
9. 1919-es mártirokra emlékeztek
10. honismereti napok
11. hangverseny nyirbátorban
12. kisleludy-napok
13. hírtjegyzék.

/mti/

--

18.10/p

-10-

1815

v é g e

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő : burján sándor
szerkesztette: burján sándor

M.T.I.

Szerkesztő a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. egy hét múlva kezdődik ta tanév

t szö/tm/p hgy

1974. augusztus 26.

országszerte megkezdték az előkészületeket az egy hét múlva kezdődő új tanév megnyitására, amikor is - az óvodáktól az egyetemekig - együttvéve több mint másfél millió kis- és nagydiák kezdi meg a munkát. az alsófoku oktatási intézményekben, a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban a tanév szeptember 2-án, a tanévnyitó ünnepséggel kezdődik. az első tanítási nap szeptember 3-án lesz.

a tanév munkarendjében nem lesz különösebb változás, lényegében a korábbi esztendőkhöz hasonlóan folyik majd a munka. az iskolaév eredményes lezárásához az általános iskolákban 198 tanítási nap teljesítése szükséges. a gimnáziumokban a kötelező tanítási napok száma az első-harmadik osztályokban 192, a iv. osztályban 174. a tanévet mindkét iskolatípusban június 12-e és 17-e között, az igazgatók által kijelölt napon fejezik be a tanévzáró ünnepségekkel. a középiskolák iv. osztályában az utolsó tanítási nap május 10-e lesz. az írásbeli érettségi, képesítő vizsgák időpontjait az érvényben lévő szabályzatok alapján külön rendelkezésben később jelölik ki.

a téli szünet december 22-től január első vasárnapjáig tart. a tavaszi szünet április 5-13. között lesz. szünetel a tanítás november 7-én, március 15-én, március 21-én, április 4-én, húsvét hétfőn és május elsején.
/folyt köv ./

-1-

bb.1. egy hét múlva.....folyt /p

az általános iskolák együttvéve 1,034.000 fiatal oktatását kezdik meg, köztük 156.000 elsőosztályos sajátítja el a betűvetés, és a számolás alapjait. a demográfiai helyzetnek megfelelően csaknem tízezerrel vannak többen a kis elsősök, mint tavaly. a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban 210.000-en tanulnak, közöttük 56.000 első. ugyancsak hazai „csucsot”, döntenek meg a felsőoktatásban: a nappali, az esti, és a levelező tagozatokon tanuló fiatalok együttes létszáma ebben az évben haladja meg először a százezret. soraikban minden eddiginél többen, mintegy 16.000-en kezdhetik meg egyetemi főiskolai tanulmányaikat a nappali tagozaton. a dolgozók általános és középiskolaiban még nem összegezték a létszámot - a jelentkezés sem zárult le végérvényesen, - ám ha ezeket is hozzávesszük: több mint másfél millió diák kezd munkához az 1974-1975. tanévben.

örvendetes eredmény, hogy minden eddiginél több - szám szerint 274.000-óvodai hely - várja a kicsinyeket, csaknem 20.000-rel több, mint tavaly ilyenkor. tekintve, hogy az óvodai ellátás még mindig nem kielégítő, az idén is várható, hogy ezeknek az óvodai helyeknek a kihasználtsága lényegesen meghaladja a 100 százalékot, és így hazánk neveléstörténetében először az óvodába járó gyerekek száma jóval több lesz, mint 300.000.

jó ütemben haladtak a nyáron az iskolaépítkezések, iskolabővítések is. az idei építkezéseket elsősorban az jellemezte, hogy a városoktól, nagyközségektől távolabb élő diákok számára is magas színvonalú iskolázási feltételeket igyekeztek teremteni. az épülő új iskolák közül igen sok az úgynevezett körzeti iskola, amely mellé diákotthon is épült, vagy épül, hogy az egész környék gyermekei számára biztosíthassák a szakrendszerű oktatást és a szükséges tárgyi felszerelést. az őszi tanévkezdéskor a tavalyinál 800-zal több általános iskolai tanterem, és 1200-zal több diákotthoni hely várja a kisdiákokat. a megyei körképek arról adtak számot, hogy az építkezések általában megfelelően haladtak, és kevés kivételtől eltekintve a tanévkezdésre mindenütt megnyithatják kapuikat az új oktatási létesítmények.

huszonnégy millió tankönyvet - mintegy másfélezer fajta kiadványt kell a tanévkezdésre az ország minden részében lévő általános, közép- és szakmunkásképző iskolák diákjai számára eljuttatni. az idei iskolaévre való felkészülés során a tankönyvkiadás elsőrendű feladata az volt, hogy a tananyagcsökkentés megvalósításához, az új oktatási elvek és módszerek érvényre juttatásához megfelelő, korszerű tankönyvet bocsásson a diákok és tanárok rendelkezésére.

/folyt köv ./

-2-

Am

bb.1. egy hét múlva ....2.folyt /p

ennek a követelménynek végrehajtására most 46 féle új tankönyv jelent meg, 29 pedig tartalmilag és módszertanilag korszerűsített formában kerül a diákokhoz. az általános iskolákban a tanévkezdés első napjaiban helyszíni árusítás lesz, majd szeptember 5-től kezdve - az esetleg felmerült pótigények alapján - a kerületenként, illetve körzetenként kijelölt boltok foglalkoznak az általános iskolai tankönyvek árusításával. a gimnáziumi és a szakközépiskolai tankönyvek forgalomba hozatalát a kijelölt boltok megkezdték.

az általános- és középiskolákban általában augusztus végén tartják a javító-vizsgákat, időpontjukat az igazgatók tűzik ki. a javító-vizsgára jelentkezés a bizonyítványbenyújtásával történik. a javító-vizsga helye az az iskola, amelyben a tanulót javító-vizsgára utasították. ha időközben a diák más helységbe költözik, új iskolájában is letetheti a javítóvizsgát. ugyancsak augusztus utolsó napjaiban tartják a különbözeti, illetve az osztályozó vizsgákat és a pótló beszámolókat. az augusztus végi iskolai menetrendhez tartozik még: valamennyi iskolában kifüggesztik a pótbeírások idejét is ./mti/

bb.2. tovább épül szeged fő árvédelmi vonala

vid/p ká hgy

1974. augusztus 26.

tavaly kezdődött szeged fő árvízvédelmi vonalának, a tiszta partfalnak több évre tervezett rekonstrukciója, amelyre 180 millió forintot költenek. az idei munkákat a magas vízállás és az esőzések késleltették, de most már folytatják az építkezést. teljesen új technológiát alkalmaznak. a szegedi házgyárban erre a célra készült betonelemeket, hatalmas zsaluzó paneleket szerelnek be és ez képezi a partfal burkolatát is. ezzel az új módszerrel részben meggyorsul a kivitelezés, másrészt tetszetős külsőt kap a tiszta-parti sétány, ahol végső soron másfél kilométer hosszúságban építik majd ki a belváros tiszagátját.

amint a vízállás legalább még egy méterrel csökken, a klinikasor előtti mederszakaszon látványos munka kezdődik. a vizen hatalmas rőzse-szönyeget szerelnek össze, amelyeket uszályokon odahordott terméskövekkel terhelve süllyesztenek le. a rekonstrukciónak ez a része folyamszabályozás, szaknyelven partbiztosítás. célja a mederszakasz végleges stabilizálása, az árvizek idején jelentkező veszélynek, a partcsuszamlásnak megakadályozása ./mti/

-.-

-3-

Am

bb.3 jobb gazdálkodást az ipari vagyonnal - a budapesti pártbizottság illetékesei a gépi kapacitások kihasználásának tapasztalatairól

1 gy/gg/p hgy

1974. augusztus 26.

Budapesten 130 milliárd értékű gépparkot kezel, irányít a szocialista iparban dolgozó 350 ezer munkás. hogyan kamatoztatják a hatalmas ipari vagyont, hol kell javítani a termelőkapacitások kihasználását? - az erről szerzett tapasztalatokról a budapesti pártbizottság illetékesei tájékoztatták győri margitot, az mti munkatársát.

- a budapesti ipar műszaki, technikai fejlettségére utaló érdekes adat: minden ipari munkásra átlag 240 ezer forint értékű gépi berendezés jut - mondották a gazdaságpolitikai osztály szakemberei. - fontos tehát, hogy vállalatunk az eddiginél jobban gazdálkodjanak meglévő gépparkjukkal, értékes munkaeszközökkel. különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a jövő útja az intenzív fejlesztés. vállalatunk többsége tudatában van annak, hogy a termelés növekedésének üteme, hatékonysága nemcsak a beruházásoktól függ, hanem igen nagy mértékben a meglévő berendezések maximális kihasználásától is. eddigi intézkedések jól érzékeltetik az ágazati sajátosságokat is. a könnyűipari gyárakban, üzemekben például - amelyekben a több műszakos, vagy a folyamatos munkarend általános - a helyi intézkedések főleg a munkaidőn belüli kihasználtság javítására irányultak. mind nagyobb figyelmet fordítanak az új gépek üzembe állítási idejének lerövidítésére, a karbantartási munka javítására, a termelés programozásának kiterjesztésére, a technológiai folyamatok jobb összehangolására. gépipari vállalatunk programjaiban fő helyen szerepel a gazdaságosan nem használható, vagy feleslegessé vált gépek és berendezések feltérképezése, s a dolgozók átcsoportosítása a modern berendezésekhez. emellett a jövőben több energiát kellene fordítani a több műszakos munkarend megszervezésére, kiterjesztésére. igyekeznek az újonnan beszerzett, nagyértékű gépsorokat az átlagosnál jobban kihasználni. részben oly módon, hogy az elavult gépekről a termelést fokozatosan átprogramozzák a korszerű berendezésekre. az átállítás azonban - különösen a gépipari vállalatoknál - rendkívül lassú. elsősorban azért, mert az új munkaeszközök üzembe állítását nem előzi meg a termelés átirányításának műszaki, technológiai és ügyviteli előkészítése. emiatt a vadonatúj, nagytudású gépeket kezdetben csak „csökkentett munkaidőben”, tudják foglalkoztatni. ez hátráltatja a selejtezést, hiszen a kiöregedett berendezéseket még jóideig nem tudják nélkülözni. figyelmet érdemel a bőripari vállalatnál kialakított új gyakorlat.

/folyt köv ./

bb.3 jobb gazdálkodást...1.folyt /p

egy-egy új széria gyártását csak akkor kezdik meg, ha ahhoz valamennyi termelési feltétel biztosított. a gondosan egymáshoz „illesztett”, munkafolyamatok eredményeként kevesebb lett az üresjárat, s ezzel együtt a „munkanélküliek”, száma is. dicséretes vállalkozással találkoztunk a pamutfonóipari vállalat újpesti cérnagyárában is. a gyár beruházási terveihez szerzésfejlesztési koncepciókat dolgoztak ki, így az új technikát fejlettebb munka- és üzemszervezési módszerek teszik hatékonyabbá. a legutóbbi 106 milliós rekonstrukció adta korszerűbb gyártási lehetőségeket ilyen módon maradéktalanul hasznosítani, kamatoztatni tudják.

- szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a termelőberendezések optimális kihasználását gátló okok felismerése, és annak alapján a további tennivalók megjelölése még korántsem jellemzi valamennyi vállalatunkat. a kapacitáskihasználás követelményeinek meghatározását nem előzi meg komplex elemző munka, holott ehhez mindenképpen szükséges adat a vállalatok rendelkezésére áll.

- a csepeli vas- és acélöntödék példája jól szemlélteti az átgondolt beruházáspolitikát és a mintaszerű megvalósítás eredményeit. az utóbbi négy év alatt végrehajtott 300 milliós fejlesztéssel sikerült csökkenteni a kézi formázással előállított öntvények arányát, és lehetőség nyílt a gyártmányszerkezet javítására. termékek között a jármű-öntvények részaránya 20 százalékról 40 százalékra nőtt. s miközben a nagy munka- és minőség-igényű gyártmányok előállítását megduplázták, a kevésbé munkaigényes termékek részaránya ugyanilyen mértékben csökkent. az évi 6,8 százalékos termelésnövekedést teljes egészében a termelékenység növekedésével fedezték.

- a tapasztalataink szerint budapesten a gépállomány összetétele - a berendezések állapotát és korszerűségét tekintve - a legjobb a könnyűipari, és legkedvezőtlenebb a gépipari ágazathoz tartozó vállalatoknál. a korszerű és nagy értékű munkaeszközök számának aránya ugyancsak a gépiparban a legalacsonyabb. a berendezések üzemeltetési idejét 1972-73-ban nem sikerült lényegesen növelni. viszont egyes gépcsoportok, illetve típusok üzemeltetési idejének alakulását vizsgálva, az újonnan beszerzett, korszerű és nagy értékű gépek terhelése kedvezőbb, mint egy évvel korábban volt. a folyamatos üzemeltetést gátló tényezők között első helyen áll a munkaerőhiány. hasonló gondot, s további feladatokat jelent az anyag- és szerszámhiány, géptartozék-hiány, a gépjavítások elmaradása és időnként a laza munkafegyelem. szeretnénk felhívni a vállalatunk figyelmét: a továbbiakban alapvető feladatnak tekintsék a vállalati szervezőmunka javítását, mert ez fontos eszköze a meglévő gépek teljesebb kihasználásának, a szellemi és anyagi energiák, erőforrások kamatoztatásának. a teljesítmények növelését, az idővesztések csökkentését, illetve megszüntetését ösztönzőbb bérpolitikával, a munka- és technológiai fegyelem szilárdításával lehet elsősorban elérni./mti/

bb.4. tíz millió tasak vetőmag a kiskertekbe

1 jf/sza/p sc hgy

1974. augusztus 26.

az országos vetőmagellátó és értékesítő vállalat új külföldi csomagológépet vásárolt, ezen készülnek a kiskert tulajdonosok által vásárolt néhány dekányi magot tartalmazó vetőmagtasakok. a nagy teljesítményű géppel idén eddig tíz millió kis vetőmag-csomagot állítottak elő, tízszer annyit, mint az elmúlt év azonos időszakában. mindez azt jelenti, hogy a nyár végén és az ősszel a kiskert tulajdonosok a tavalyinál jobb zöldség-vetőmag ellátásra számíthatnak. a vállalat számukra még az állami tartalékkészletből is biztosít növényi szaporítóanyagot. ugyanakkor külföldről is érkeznek majd vetőmagszállítmányok, s ezekből szintén kielégítik a kiskert tulajdonosok igényeit.

a vállalat gondoskodik arról, hogy egyetlen község se legyen az országban, ahol nem lehet hozzájutni zöldségvetőmaghoz. eddig a nyár végi-ősz erti értékesítési szezonra 3600 üzlet vezetője jelentett be vetőmag igényt, ezekbe a boltokba augusztusban és szeptember első felében kiszállítják a vetőmagot./mti/

--

bb.5. idegen nyelvi tanfolyamok mérlege

hi/p hgy

1974. augusztus 26.

az 1974. évi hazai nyári idegen nyelvi tanfolyamok, az orosz nyelvi diáktáborok és a szomszédos szocialista országok magyar tannyelvű iskolaiban tanító pedagógusok budapesti tanfolyamának tapasztalatairól tájékoztatták a oktatási minisztériumban az mti munkatársát:

- idegen nyelvi nyári tanfolyamainkon ez évben 992 szaktanár vett részt, a nyelvpedagógusok csaknem egyötöde. a legnagyobb létszámú tanfolyam /654 fővel/ az orosz nyelvi volt. minden tanfolyam alapvető feladata a hallás utáni megértés, az írás-és szóbeli kifejező készség és képesség fejlesztése volt. mindemellett - különösen az orosz nyelvi tanfolyamok-speciális igényeket is törekedtek kielégíteni. orosz nyelvi tanfolyamaink között voltak országismeretiek, irodalmiak, nyelvészetiek és módszertaniak is. külön tanfolyami csoportokat szerveztünk komplex gyakorlati szemináriumok hallgatóinak.

- tanfolyamaink munkáját színesebbé és intezivebbé tették: az énektanulás, a dramatizált feldolgozások, a tanulmányi séták és - kirándulások, a megemlékezések /az ndk születésének 25. évfordulója, puskin születésének 175. évfordulója/, módszertani ankétok, fórumok és kiállítások, vetítettképes ismertetések pl. a színházművészetről kül-és belpolitikai kérdésekről.- tanfolyamaink jól szolgálták a népek barátságának ügyét is.
/folyt köv ./

-6-

bb.5. idegen nyelvi .....folyt /p

- ebben az évben tatán és nyiregyházán szerveztünk orosz nyelvi tábort. a résztvevő 200 középiskolás nyelvi felkészültségét 100 szovjet egyetemista és 20-20 szovjet és magyar nyelvpedagógus fejlesztette.- felméréseink szerint a tanulók írás-és szóbeli kifejező készsége számottevően növekedett.

- a táborok igen jól szolgálták a szovjet-magyar diákbarság elmélyítését. ennek munkaformái: társadalmi munka / óvoda-építés, mezőgazdasági munka, ifjúsági park építése/, a „hősök nyomában,, , chilei szolidaritási rendezvény, különféle játékos vetélkedők stb.

- a táborok szakmai és politikai sikeréhez nagy mértékben járultak hozzá szabolcs-szatmár és komárom megye párt- és kiszabizottságai, tanácsi, honvédségi és hazafias népfront szervei.

budapesti magyar nyelvi tanfolyamokon 96 szovjetunióbeli, jugoszláviai és csehszlovákiai magyar pedagógus vett részt. ezek programjának középpontjába a mai magyar irodalom és nyelvfejlődés, a mai magyar művészetek, hazánk története utolsó két évszázadának azon kérdéseit állítottuk, amelyek a népeink közös történetének vitatott, illetve pozitív hagyományai közé sorolhatók. foglalkoztunk hazánk gazdaságföldrajzával, ill. átfogóbb tanításmódszertani kérdésekkel. a programokat sokféle kulturális munkaforma egészítette ki. ez alkalommal találkoztak a résztvevők csóri sándorral, sükösd mihállyal és simon istvánnal./mti/

--

bb.6. négysávos autót vezet majd zalaegerszezen át

vid/p ká hgy

1974. augusztus 26.

az egyre nagyobb közúti járműforgalom biztonsága érdekében átépítik a zalaegerszeget nyugat-kelet irányban átszelő utszakat. a jelentős tranzit forgalmat bonyolító ut körmentől a balatonig vezet. a városon átvezető szakasz négysávos autót lesz. a budapesti és a zalavölgyi vasútvonal fölött magas pálya épül, így a vasúti közlekedés nem zavarja majd a közúti forgalmat. a város központjában a föld alá helyezik a gyalogátkelő helyet. az ut építésével egyidőben megoldják a forgalomirányítást is: automata forgalmi lámpát helyeznek el a kereszteződésekben./mti/

--

-7-

hm

bb.7. sikeres a filharmónia nyári évadja

1 ro /tr/p la

1974. augusztus 26.

az országos filharmónia 1974 nyarán budapesten és vidéken az eddigieknél gazdagabb, színesebb szabadtéri programot állított össze. a komolyzene fővárosi hívei a kiscelli muzeumban két bécsi estet, a magyar kamarazenekar szerenádestjét, három bach-estet, két barokk-estet, egy beethoven és egy mozart-estet hallhattak. a zenélő udvarba három bérletsorozatot terveztek: kamaraestek, szonátaestek és zenés komédiák címmel. a nyári hangversenyek harmadik budapesti színtere a mátyás templom volt, ahol orgonahangversenyeket rendeztek.

ami az előadások sikerét, illetve látogatottságát illeti, a filharmónia elégedett. mindenképp a három bach-est, a mozart-est - műsorán a requiem-mel - és a zenés komédiák öröme nagy látogatottságnak: gyakran volt az a rendezők benyomása, hogy az érdeklődők - akiknek jelentős része nem tudott már belépőhöz jutni - kétszeres nézőteret is megtöltenének. különösen így volt ez a július 15-i és 16-i kiscelli előadáson kocsis zoltán közreműködésekor és az augusztus 14-i és 15-i mozart requiem-en. a nagyszerű bach-estek - fiatal közreműködői a főiskolásokból álló liszt ferenc zeneművészeti főiskola zenekara, simon albert vezényletével - mellett változatlanul népszerű a sándor frigyos-vezette liszt ferenc kamarazenekar is, amely a bécsi és a barokk esteken működött közre, minden alkalommal telt ház előtt.

a zenélő udvar igazi nagy sikerét a zenés komédiák jelentették: a commedia dell arte-vágású barokk, illetve bécsi kiskomédiák jóhangulatu, vérbő, a nézőnek - előadónak örömet szerző előadásai mindig lelkes fogadtatásra leltek a nagyszámú közönség részéről. bár még nincs vége a nyári hangversenyévadnak, a filharmónia illetékesei úgy vélik, hogy a műsorok szerencsésen találkoztak a nyári hónapokban is színvonalas zenei élményre vágyó, lelkes és kitartó közönség igényeivel.

a filharmónia vidékre tervezett hangversenyeinek nagy része is lezajlott már - minden eddigieknél nagyobb sikerrel. az összesen 140-150 hangversenyen százezret meghaladó nézőre számítanak. a program hagyományos: egyaránt kínálta a barokk, a klasszikus, a romantikus és a xx. századbeli szerzők műveit, s ezúttal a filharmónia a kortárs szerzők műveinek bemutatásáról is gondoskodott.
/folyt köv ./

-8-

bb.7. sikeres .... folyt /p

a legjobb hazai és külföldi együttesekkel, zenekarokkal, szólistákkal, kórusokkal találkozhattak a nézők. igazolódott, hogy tihany, keszthely, martonvásár, köröshegy, a veszprémi vár, nyirbátor, vácrátót és fót immár hagyományos és kedvelt színhelyei a nyári hangversenyeknek. nem kisebb azonban a népszerűsége a pécsi székesegyház, a szegedi dóm, a jáki templom, a miskolc-avasai templom koncertjeinek sem.

néhány helyen szinte törvénnyé vált, hogy a hangversenydobogó egy-egy kor zenéjének, illetve hangszernek megszólaltatására szolgál. így vácrátót elsősorban mozart-ot érzi magának, tihanyban az orgonát favorizálják, de a legjobb hazai és külföldi orgonaművészek mellett legtöbbször kórusok, ritkábban énekes szólisták is felléptek. az orgona jegyében születtek a köröshegyi koncertek is, ahol szintén kórusok fellépése színesítette, gazdagította az előadásokat. keszthelyen a kamaramuzsika kedvelői adhattak egymásnak találkozót, de a hétről-hétre megrendezett esteken nevelés szólisták is pódiumra léptek.

bár a filharmónia a közönség körében nem végzett közvéleménykutatást, mégis nyilvánvalóvá vált, hogy a nyári hangversenyeknek kettős vonzata van: az igényes muzsika mellett nagy vonzerőt jelent a környezet műemlék jellege. éppen ezért a tervek között szerepel az az elképzelés - amelyet egyébként az idegenforgalmi tanács támogat - hogy a balatonpart komolyzenei programját bővitendő, a felsőörsi templomban rendezzenek orgonaesteket. érdekessé tenné ezt egyébként, hogy itt található hazánk legjobb barokk-orgonája. a maubertsch freskók látványát kínáló sümegi templom, s a közelmúltban nagy költséggel felújított orgonájú egri dóm válhat még sikeres koncertek színhelyévé.

telt házak előtt szóltak a hangszerek, vezényeltek a karmesterek, s nem készült statisztika azok számáról, akik egy-egy előadásról kinnrekedtek. örömteli tapasztalat, hogy az igényes komolyzene a társadalom egyre szélesebb tömegeiből szerzi közönségét, s amit a legszembetűnőbbnek tartanak: egyre több az érdeklődő, odafigyelő, s a muzsikát értő fiatal a hangversenyeken. /mti/

-.-

-9-

bb.8. jubiláló művelődési ház székesfehérvárott - évi száz-
tízezer látogató

vid/p ká hgy

1974. augusztus 26.

huszonötéves az építők pintér károly művelődési háza
székesfehérvárott. az intézmény amely kiváló tevékenységéért
már miniszteri elismerésben is részesült, a munkásművelődés
igazi fellegvára. rendezvényeit, előadásait, gazdag könyv-
tárát és olvasótermét, valamint a különböző foglalkozásokat
évente mintegy száztizezren látogatják. az épületben a négy-
évesektől a nyugdíjas korukig minden korosztály megtalálja
a szórakozását.

a művelődési ház sokat tesz a munkásművelődés fokozásáért.
már a közművelődési határozatot megelőzően tanfolyamot szer-
veztek a dolgozók általános iskolájának hetedik-nyolcadik osz-
tályát végző munkások számára. az idén fejlesztik ilyen irányú
tevékenységüket, s megszervezik a bejáró dolgozók tanfolyamát.
az ingázó építőmunkások részére a kora délutáni órákban rendez-
nek oktatást. a tanítás szolgálatában korszerű audiovizuális
eszközök, oktatógépek állnak.

a művelődési otthon „iskolájában”, tavaly nyolcvan-
nan végeztek, az idén száz-százhusz felnőtt diákra számítanak.
/mti/

--

bb.9. becsapta a hiszékeny embereket

1 bc/gk/p h1 hgy

1974. augusztus 26.

hiszékeny emberétől sorozatosan pénzt csalt ki
albert ödön 29 éves budapesti lakos. egy férfinék pecsenyesü-
tő iparendély megszerzését ígérte. ezt azzal is „alátámasz-
totta”, hogy a kiszemelt kerületben több bódét is megmutatott
az illetőnek, azt hazudva, hogy az egyiket kiutaltatja részére.
tízezer forintot vett fel tőle „ügyintézésre”, majd újabb
tízezer forintot kölcsönként csalt ki. következő ügyfele egy
házaspár volt: a férfinék asztalos kisipari engedélyt, az asz-
szonynak zöldségárúsító boltot ígért. megtévesztésül a római-
parton megmutatott egy bezárt bódét, mondván, hogy azt fogja ki-
utaltatni. az asszonytól 15 ezer forintot vett fel, s ennek egy-
harmada illette volna meg albertet. ígéretét természetesen
nem tudta teljesíteni s a kicsalt összegekből is csak 4000
forintot fizetett vissza.

a fővárosi bíróság albert ödönt visszaesőként elkö-
vetett csalásért és közveszélyes munkakerüléséért kétévi szabad-
ságvesztésre ítélte. /mti/

--
-10-

bb 10. több mint 200 millió forint kutatásokra - fejlődik a
könnyűipar „szellemi háttérrel”,

1 ol/gné-ju ie hgy

1974. augusztus 26.

a könnyűipari ágazatban megélenkült a tudományos tevékeny-
ség és szükségszerűen párhuzamosan fejlődik a nagyszabású re-
konstrukcióval. kézenfekvő, hogy a korszerű gépek fogadása kö-
rültekintő felkészülést kíván és a modern technikát a tudomány
legújabb eredményein alapuló legfejlettebb eljárásokkal, mun-
kaszervezéssel kell párosítani.

ilyen jellegű feladatok megoldásával az ágazat három kutató
intézetében és több mint 40 vállalati kutató helyén jelenleg mint-
egy 1200-an foglalkoznak. munkájuk kiegészül a más ágazatokhoz
tartozó kutatóhelyeken, egyetemi, főiskolai tanszékeken, akadé-
miai intézetekben végzett könnyűipari kutatásokkal. a kutató mun-
ka mintegy 70 százaléka a hazai könnyűipar adottságainak az eddi-
gieknél jobban megfelelő gyártmány- és gyártásfejlesztési eljárá-
sok körében, főként a késztermékek használati tulajdonságainak
javítására összpontosul. e tevékenység fontosságának felismeré-
séről vall, hogy a könnyűiparban a múlt évben kutatásokra több
mint 210 millió forintot, a kutató helyek fejlesztésére pedig 42
millió forintot fordítottak - csaknem 50 százalékában központi ke-
retből.

mivel a könnyűipari termékek jó része idényjellegű, s al-
kalmazkodniuk kell a divat gyakori változásaihoz, nem lebecsü-
lendő eredmény, hogy az utóbbi időben számottevően csökkent a
kutatások „átfutási ideje”, nagy mértékben emelkedett az egy-
két év alatt befejezett munkák aránya. a központi keretből finan-
szírozott témák közül minden tekintetben azok jutnak előny-
höz, amelyek hosszú távra kidolgozott célprogramok megvalósítá-
sát szolgálják.

a kutatók munkáját is dicséri, hogy nagymértékben korszerű-
södött a technológia, a termékek alapanyag-összetétele. növeke-
dett a kötött-hurkolt, nem szőtt technológiával előállított,
könnyen kezelhető termékek részaránya, amely a tervidőszak végé-
re eléri az összkelmegyártás egynegyedét. a világpiacon rohamosan
emelkedő bőrának mellett különösen nagyjelentőségű a sertés-
bőr- és a különféle műbőrök számtalan kutatással, kísérlettel
megalapozott ruházat- és cipőipari feldolgozásának fokozódása.
a butoripar is sokat nyert kutatási eredményekkel, amelyek az
épülő lakások adottságaihoz, a kor izléséhez alkalmazkodó, újfaj-
ta eljárásokkal felületkezelt termékeiben testesülnek meg. a
papírban ugyancsak a tudósokkal együttműködésben növelhet-
ték az új értékes termékek kibocsátását, a nyomdaiparban is a
kutatások révén fejlődhetett a gyártmányösszetétel a magasabb
technológiai színvonalon előállított nyomtatványok irányában.

/ folyt. köv. /

8.00/ju

Tó gyt

- 11 -

bb 10. / több mint .9. 1. folyt./-ju

a tapasztalatok szerint azonban a vállalatok még korántsem mertik ki a lehetőségeket; az évenként befejezett sikeres kutatásoknak hozzávetőlegesen csak a felét vezetik be az üzemi gyakorlatban, ezeket sem mindig teljeskörűen. nem ritka, hogy a gyárakban nem is értesülnek a kutatók eredményeiről, s ez a tény a széleskörű propagálást sürgeti.

a kutatóhelyeken végzett tevékenység olyan „szellemi háttországa”, az iparnak, amellyel saját érdekében szoros kapcsolatban kell fejlődnie. szó van arról, hogy a jövőben növelik a tárcaszintű kutatásokat, valamint az üzemi kutatóhelyek, kísérleti üzemek fejlesztésének anyagi alapjait. a források növekvő hányadát a kutató bázisok korszerű eszközökkel való felszerelésére kívánják fordítani.

sok lehetőség rejlik a könnyűipari vállalatok, kutató intézetek nemzetközi kapcsolatainak fejlesztésében is. a közvetlen együttműködési programok száma már meghaladja a százat és további megállapodások egész sora van most is előkészületben. az intézeti együttműködési megállapodások elsősorban az országos távlati tudományos kutatási tervben szereplő kiemelt fontosságú témák megvalósítását tűzik ki célul. ilyenek például: a hazai termelésű len- és kender egyfolyamtu feldolgozási technológiájának kialakítása, a poliiolefin-fólia termékek széleskörű alkalmazása és felhasználásuk fejlesztése; a lombosfák fokozott felhasználása a papíriparban és a teljes értékű műbőrök kutatása, gyártása. ez utóbbi egyébként kapcsolódik szocialista országok által mult évben létrehozott közös műbőrkutató koordinációs központ feladatához is. /mti/

--

bb 11. hordozható radiálfurógépek kooperációs gyártása

1 sz/gk-ju sl hgy

1974. augusztus 26.

a csepel vas- és fémművek hradástechnikai gépgyárában nyugatnémet tervek alapján rövidesen megkezdik két különböző típusu hordozható radiálfurógép gyártását. az erről szóló kooperációs megállapodást az interag és a technoimpex külkereskedelmi vállalat közvetítésével a napokban írta alá a gépgyár az nszk-beli wotan-céggel.

/folyt. köv./

8.10/ju

To gur

- 12 -

bb 11. / hordozható ... 1. folyt./-ju

a mintegy nyolcmillió márka értékű szerződés értelmében a teljes gyármtánydokumentációt, a gyártási technológiát, valamint a termeléshez szükséges berendezéseket és szerszámokat a nyugatnémet partnet átadja a hradástechnikai gépgyárnak, amely 1981-ig állítja elő a wotan hordozható radiálfurógépeket. ezenkívül az nszk-beli fél vállalta a magyar szakemberek kiképzését is. egyelőre az egész legyártott mennyiséget a wotan-cég veszi át, de később lehetővé válik e berendezések belföldi értékesítése is.

egyébként már tárgyalások kezdődtek a további együttműködésről. a wotan például megvizsgálja egy magyarországon már korábban is gyártott ugyancsak hordozható sugárfurógép minőségi jellemzőit, ezután dönt arról, hogy milyen feltételek mellett vállalja forgalmazásukat a tőkés piacon. szó van egy újabb típusu furóberendezés közös kifejlesztéséről is. /mti/

--

bb 12. száz személyes uj óvoda kiskunfélegyházán

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 26.

újabb száz személyes napközi óvoda épült fel kiskunfélegyházán, ahol öt év alatt, a fokozódó igényeknek megfelelően, 400 hellyel bővítik a gyermekintézmények befogadó képességét. a petőfi-városrészen kooperációban, nagyarányú társadalmi összefogással létesült óvoda szeptemberben már fogadja a kicseinyeket. az iparosodó, mind több nő foglalkoztató kiskun városban a közeljövőben még egy hasonló nagyságú kooperációs óvodát szeretnének tető alá hozni. /mti/

--

bb 13. urebetin 40 ezer szarvasmarha hizlalásához

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 26.

a sárvári cukorgyárban az elmúlt év végén kezdték meg az urebetin gyártását. az urebetin a cukorrépa melléktermékeit karbamiddal és különböző adalékanyagokkal keverik.

/folyt. köv./

8.15/ju

To gur

- 13 -

bb 13. /urebetin ... 1. folyt./-ju

az így készült kitűnő koncentrátum jelentősen meggyorsítja a szarvasmarha hizlalást. az eddigi tapasztalatok szerint 2-4 forinttal olcsóbbá teszi kilónként a hustermelést. jól értékesítik a tejelő állatok is.

az üzemben az igényeknek megfelelően növelik a termelést. évi 1500-2000 vagon koncentrátumot állítanak elő, ami mintegy 35-40 ezer szarvasmarha hizlalásához elegendő. /mti/

bb 14. pihenő erdő sárospatak mellett

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 26.

a sárospatak szomszédságában lévő botkó és környéke nemcsak a városiak kedvenc kirándulóhelye, de botanikusok is gyakran megfordulnak ezen a területen. a brsodi erdő és fafeldolgozó gazdaság - más intézményekkel közösen - a mintegy tíz hektárnyi, hásfákkal, vörösfenyővel erdőszitett területet pihenő-erdővé alakította át. az évszázados fák között erdei sétáló utakat képeztek ki, pihenőpadokat, esőbeállókat állítottak fel, természetből tüzrakó és szalonnasütőket építettek. a területet szombattól kereshették fel a kirándulók. /mti/

bb 15. a kpm utügyelete

-ju hgy

1974. augusztus 26.

közlí, hogy a 71 számú lepsény-balatonfüred-balatonszentgyörgyi főút teljes hosszában járható. a záporok és a nagymennyiségű csapadék következtében az uttestre hordott sár és iszapréteg eltávolítása nagyrészt már megtörtént, csupán alsóórs, balatonalmádi és balatonederics térségében folyik még az iszapréteg eltávolítása. a gépjárművezetők ezeken a helyeken óvatosan közlekedjenek. /mti/

10.00/ju

- 14 -

bb 16. rendőrségi hírek

sza-ju hgy

1974. augusztus 26.

közlekedési balesetek

heves megyében hatvan belterületén jan vesely 41 éves gépjárművezető csehszlovák állampolgár szabálytalan vezetés közben autójával nekiütközött az uttest szélén álló szabályosan kivilágított tehergépkocsinak. a baleset következtében az autóbussz utasai közül vlastimi hutec 15 éves csehszlovák állampolgár olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbaszállítás után meghalt, aleva vykpelován 45 éves gyári munkás csehszlovák állampolgárt súlyos és még egy utast könnyű sérüléssel szállítottak kórházba. az eljárás folyamatban van.

heves és boconád között tóth györgy 17 éves ipari tanuló erdőtelki lakos motorkerékpárjával szabálytalan előzés közben nekiütközött az előtte haladó személygépkocsinak majd áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. tóth györgy a helyszínen meghalt.

nyiregyháza és vásárosnamény között buda zoltán 25 éves kertészmérnök kemecsei lakos személygépkocsijával figyelmetlen vezetés közben áttért a baloldalra és felborult. a baleset következtében buda zoltán 4 hónapos kisgyermek olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbaszállítás után meghalt. a gépkocsivezető feleségét, buda zoltánné 24 éves kertészmérnököt súlyos, buda zoltánt pedig könnyű sérüléssel szállították kórházba. az eljárás folyamatban van.

veszprém megyében eplény és zirc között nyiri ákos 20 éves konyhai dolgozó budapesti lakos személygépkocsijával gyorsajtás, figyelmetlen vezetés közben fának ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasa meyeri sándor 21 éves főiskolai hallgató siófoki lakos a helyszínen, nyiri ákos kórházbaszállítás után meghalt. a további utasok seres józsef 21 éves egyetemi hallgató turai lakost és tóth béla 21 éves egyetemi hallgató balatonbozsoki lakost életveszélyes állapotban szállították kórházba.

/ folyt. köv./

10.45/ju

- 15 -

bb 16. / rendőrségi hírek ... 1. folyt./-ju

vas megyében a körmendi vasutállomás melletti sorompóátjáróban tiltott helyen tartózkodott horváth lászló 55 éves segéd munkás helyi lakos és a személyvonat halálra gázolta.

kovács ~~lajos~~ 23 éves lakatos, budapesti lakos szabálytalanul és figyelmeztetés nélkül haladt át a IX. kerület ferenc körút és üllői út kereszteződésében, egy 6-os jelzésű villamos elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

halálos áramütések

a pécsi pannónia sörgyár főzőházában németh zoltán 18 éves villanyszerelő komló lakost villanyszerelés közben halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

kenyeres jeno lászló 20 éves raktárkezelő a IV. kerület, attila ut 2 szám alatti lakásának fürdőszobájában a táskarádióhoz kábelt használt földelésként, melyet a konnektor fázisába helyezett, s azon keresztül halálos áramütés érte.

vizbefulladás

komárom megyében a szőnyi vasutállomás melletti holt duna-ágban fürdés közben a vízbe fulladt rapányi károly 26 éves segéd munkás helyi lakos.

baleset

zala megyében rádó községben iróczy jeno 67 éves kutató kisiparos helyi lakos egy kutban villanymotorbeszerelést végzett, miközben a kut fala beomlott és a kutást maga alá temette, aki a helyszínen meghalt. a körülmények vizsgálata folyamatban van. /mti/

10.55! ju

To 1125

- 16 -

GV

bb 17. elutazott a kubai pártmunkás küldöttség

tr-ju hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn tiznapos magyarországi látogatás után elutazott budapestről az a kubai pártmunkás-küldöttség, amelyet Luis alfonsó zayas a kubai kommunista párt központi bizottságának tagja vezetett. a küldöttséget itt tartózkodása során fogadta németh károly, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. a kubai pártmunkásokat a ferihegyi repülőtéren klézl róbert, a központi bizottság osztályvezető helyettese bucsuztatta. jelen volt floreal chomón a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 18. több mint huszonötezer látogató - zárt a miskolci helyiipari kiállítás és vásár

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

több mint tíz napos nyitvatartás után hétfőn bezárta kapuit a hatodik alkalommal megrendezett miskolci helyiipari kiállítás és vásár. összesen kilencvenöt állami- és tanácsi vállalat, kisipari szövetkezet és magánkisiparos öteznél több terméket mutatott be. a látogatók száma meghaladta a huszonötezeret. jelentős üzletkötések is történtek. /mti/

--

bb 19. 80 személyes óvodát adtak át vésztőn

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn sándor józsef országgyűlési képviselő átadta rendeltetésének vésztő község új 80 személyes óvodáját. a lakosság mintegy hatvenezer forint értékű társadalmi munkával, a helyi béke termelőszövetkezet és a máv igazgatósága pedig ötven, illetve százezer forinttal járult hozzá a kialakításához. /mti/

--

I Szege di

12.15/ju

To 1150

- 17 -

bb20. felhőszakadás somogyban

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

vasárnap késő délután és éjszakai órákban hatalmas felhőszakadás zudult somogy megyére. a domboldalokról lezuduló víztömeg iszapos hordalékát az utmenti árkok nem mindenütt tudták levezetni és az erősen megnehezítette a közlekedést. a 7-es ut balatonszárszói átkelő szakaszán 600 méter hosszúságban a 67-es uton pedig együttesen több mint tíz kilométer hosszúságban kellett eltávolítani az uttestre rakodott iszapot.

kaposvárott a nagy esőzésben a telefonkábelek több helyen beáztak és az zavart okozott a távbeszélő forgalomban. /mti/

bb 21. tízmilliós árukészlet - áruház nyílt turkevén

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

szövetkezeti áruházat nyitottak hétfőn turkevén. a 9.5 millió forintos költséggel épült áruházban kereken 10 millió forint értékű áru várta a vevőket. az 1360 négyzetméter alapterületű áruház négy osztályán negyven alkalmazott gondoskodik a vásárlók gyors és pontos kiszolgálásáról. /mti/

bb 22. kiállítások kisvárdán

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn a kisvárdai városi tanács székházának nagytermében a kisvárdai napok eseményeként - megnyitották nagy mihály szobrászművész és lakatos józsef festőművész kiállítását. ugyanott két fafaragó népművész, - a vásárosnaményi smindt sándor és a turistvándi fehérvári józsef - is kiállította az alkotásait. /mti/

12.10/ju

- 18 -

bb 23. a fővárosi uthálózatra előirányzott összegek felhasználását vizsgálta a fneb

1 bc/gk-ju hi hgy

1974. augusztus 26.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság hétfői ülésén a többi között megtárgyalta a fővárosi uthálózat korszerűsítésére, felújítására és karbantartására előirányzott összegek felhasználásának fővárosi tapasztalatait. a vizsgálat arra irányult, hogyan gondoskodnak az említett célokra fordított pénzösszegek gazdaságos felhasználásáról, milyen a tervszerűség, a szervezettség, hogyan biztosítják a szabványok, a műszaki előírások és a technológiai fegyelem betartását. a felmérés az 1971-73-as évekre terjedt ki: hét fővárosi hatáskörű és huszonnégy, kerületi hatáskörbe tartozó ut korszerűsítésére, felújítására és karbantartására vonatkozó dokumentációk alapján értékelte a megvalósításban közreműködő szervek tevékenységét.

a jelentés szerint problémát okoz, hogy a konkrét éves pénzügyi tervek időben nem állnak rendelkezésre, emiatt a kivitelezési munkák előkészítése késedelmet szenved, a szerződés-kötések időpontja későbbre halasztódik, ez hátráltatja a kivitelezési kapacitás időbeni biztosítását. a póthitelek ugyan segítenek a pénzügyi gondokon, azonban az év hátralévő részében való szétosztásuk nehezíti célszerű és gazdaságos felhasználásukat.

a fővárosi tanács közvetlen felügyelete alá tartozó utak korszerűsítésének és felújításának előkészítésével a közmű- és mélyépítési főigazgatóság utosztálya, a műszaki ellenőrzéssel, a lebonyolítás közvetlen feladataival pedig a két éve létrehozott fővárosi mélyépítési beruházó és üzemeltető vállalat foglalkozik. a különállóan működő beruházási szervezet mellett, hogy a mélyépítés vonalán több irányú feladatai vannak, az előírásoknak megfelelő, szakszerű műszaki előkészítéssel és ellenőrzéssel végezte a fővárosi tanácsi hatáskörű utak építésénél és fenntartásánál rá háruló feladatokat.

a megfelelő terv-variáns kiválasztásával törekvés mutatkozott a célszerű, gazdaságos megoldás alkalmazására, azonban a megvalósításnál - elsősorban a tervezés időszakában nem ismert pályaszerkezeti adottságok, valamint az utak alatti közműhálózat sűrűsége és az ebből keletkező sokirányú feladat miatt - a tényleges kiviteli költségek lényegesen meghaladták a tervezett és határidő-túllépéssel jártak.

/ folyt. köv. /

12.22/ju

- 19 -

bb 23. / a fővárosi ... 1. folyt./-ju

fővárosi szinten az utak korszerűsítésére és fenntartására 1971-ben 546 millió, 1972-ben 407 millió, 1973-ban csaknem 579 millió forint állt rendelkezésre. az 1972-es eredeti előirányzatot 174 millió forinttal csökkentették a metro építéséhez szükséges hitelátcsoportosítás miatt. a vizsgált kerületekben a saját hatáskörű utak építésére és fenntartására 1971-ben több mint 58 millió, 1972-ben csaknem 37 millió, 1973-ban 51 millió forintot meghaladó összeg állt rendelkezésre. évközben póthitelezésre is sor került. a fővárosi hatáskörű utakra - a városrendezési tervvel összhangban - elkészült az uthálózat távlati terve, és az jelenti az uthálózat-fejlesztés és -karbantartás középtávú, valamint éves programjának alapját. az éves tervek kidolgozásánál a közmű- és mélyépítési főigazgatóság figyelembe veszi a kpm országos közuthálózat-fejlesztésének fővárost érintő programját, a fővárosban tartott forgalomszámlálás adatait, valamint az utak állapotát. a kerületekben a pénzügyi eszközök felosztásának alapját az utak jellemzőit és a javítások gyakoriságát tartalmazó utjegyzéknek, illetve a kataszteri nyilvántartásnak kellene jelentenie. az utállapot nyilvántartására vonatkozó adatok azonban ma még a kerületek többségénél nem állnak rendelkezésre, így azok felhasználására nem nyílik lehetőség sem a tervezésnél, sem a műszaki előkészítésnél. az utakra vonatkozó nyilvántartás hiányában a műszaki osztályok az éves terv összeállításánál, illetve az évközi módosításnál a lakók, a tanácsstagok bejelentéseit vették alapul.

az utak állapotára vonatkozó nyilvántartás hiányosságainak pótlását, tekintettel az alattuk húzódó közművekre is, a teendők között fontosnak ítélte meg a bizottság.

a kivitelezést nehezítette, hogy a kiviteli tervek technológiailag nem megfelelőek és hiányosak voltak, menetközben többször változtak, és a vállalatok több esetben késve kapták meg. a tárgyévi kivitelezésre előirányzott korszerűsítési munkák tervdokumentációja a tervezés időszakában nem állt maradéktalanul rendelkezésre, ami a gazdálkodást mind műszaki, mind pénzügyi szempontból kedvezőtlenül befolyásolta. ugyanakkor a tervek egy részét menetközben módosították. hozzájárult ehhez, hogy a munkák kivitelezése a forgalom fenntartása mellett történt, a forgalomterelési terv jóváhagyása azonban több szerv koordinált tevékenységét igényelte. ez sok nehézséggel járt, esetenként a tervek jóváhagyásának elhúzódásához vezetett.

/ folyt. köv./

12.35/ju

- 20 -

bb 23. / a fővárosi ... 2. folyt./-ju

a kivitelezést akadályozó tényezők döntően a bonyolultabb, műszakilag igényesebb és így alaposabb tervelőkészítést igénylő munkáknál merültek fel. a kivitelezők részéről elsősorban a közművállalatoknál tapasztalható, hogy nem megfelelő avállalási készség. a kapacitás biztosítása elsősorban olyan munkáknál okoz problémát, ahol nemcsak utépitésről, hanem döntően közmű-építésről van szó. bár a munkák ütemesebb végzését szocialista szerződések megkötésével igyekeznek elősegíteni, az együttműködésben, a koordinációban még tapasztalhatók hiányosságok.

az építési és korszerűsítési munkák a kivitelezési költségek alakulására általában a növekedés volt a jellemző. ennek oka döntően az volt, hogy a tervek a beruházók újabb igényei és a helyszíni építési körülmények változásai miatt módosításra kerültek, a társ-generál vállalatok és az alvállalkozók késedelmesen teljesítették vállalásaikat, s így időszakonként anyagihiány merült fel.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat tapasztalatai alapján több javaslatot tett az illetékeseknek. a többi között szükségesnek tartja, hogy erősítsék a koordinációt az ut-, illetve a közműépítéssel kapcsolatosan. /mti/

-.-

bb 24. üvegkiállítás az ndk centrumban

t ro/tr-ju hi hgy

1974. augusztus 26.

üvegművészet az ndk-ban címmel kiállítás nyílt hétfőn az ndk kulturális és tájékoztató központjában. a sokszínű, gazdag látványú az üveggyártás - készítés ősi - xvi. századbeli - és modern technikáját egyaránt illusztrálja.

a mintegy 200 disztárgyat - kelyheket, szálüvegeket, mozaik- és fémbetétes, vagy éppen színekkel gyönyörködtető kompozíciókat - a lauschai és a lipcsei grassi múzeum anyagából válogatták.

/ folyt. köv./

12.45/ju

- 21 -

bb 24. / üvegkiállítás az ... 1. folyt./-ju

a tárlat anyaga egyrészt a thüringiai lauscha-ban 1597-ben épült üveghuta iskolát teremtő stílusjegyeit szemlélteti, másrészt azt tárja a nézők elé, hogy miként menti át a sokévszázados mesterségszaktól a mai korszerű technika. az ugynevezett huta-üvegek gyártási titkai generációról generációra hagyományozódtak, s finomodtak az üveg „népművészeinek”, kezei alatt, akik ma már főiskolákon szerzett tudásukkal gyarapítják a régi technikát. a lámpaüvegekből is bőséges kínálatu tárlat - amelyet werner kube, a kulturális központ igazgatóhelyettese nyitott meg - szeptember 16-ig várja az érdeklődőket. /mti/

bb 25. az autóklub új műszaki bázisállomása

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

elkészült szombathelyen a magyar autóklub vas megyei műszaki bázisállomása. az építésére mintegy 3,5 millió forintot költöttek. terveit a győri tanácsai tervező iroda mérnökei társadalmi munkában készítették el. a beruházás költségeihez a vas megyei tanács a szolgáltatásfejlesztési alapjából 1,300.000 forinttal járult hozzá.

a bázisállomást az autók műszaki állapotának javítására, a biztonságos közlekedésre korszerű külföldi és hazai vizsgálóberendezésekkel látják el. az új létesítmény szeptemberben kezd működni. /mti/

bb 26. szezoni előtti főpróba az ország legnagyobb cukorgyárában

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

a szolnoki cukorgyárban, az ország legnagyobb cukorgyártó üzemében, megtartották az idény előtti üzemi főpróbát: három napig vizsgáltatták a gépeket és a berendezéseket. az idén újabb 100 millió forint, s így most már együttesen 800 millió forint felhasználásával korszerűsített üzem jól vizsgázott. a cukorrépa üzemszerű feldolgozását a gyár szeptember 2-án kezdte meg. a körzetéhez tartozó termelők ezért már a hét elején hozzálátnak a répa betakarításához. /mti/

12.50/ju

- 22 -

bb 27. fiatal tanácsstagok ifjúságpolitikai tanácskozása

vid-ju hgy

1974. augusztus 26.

egyhetes ifjúságpolitikai tanácskozás kezdődött hétfőn a nógrád megyei tanács és a kisz nógrád megyei bizottságának rendezésében, mintegy száz fiatal községi, városi járási és megyei tanácsstag részvételével a salgóbányai kisz vezetőképző táborban. a tanácskozást hoffer istván megyei tanácselnök nyitotta meg. a fiatal tanácsstagok első alkalommal megrendezett egyhetes ifjúságpolitikai tanácskozásán a többi között megvitatják a szocialista demokrácia érvényesülésének kérdéseit, az ifjúságpolitikai párthatározat és az ifjúsági törvény végrehajtásának tanácsai tapasztalatait, találkoznak a megye párt-, tanács-, szakszervezeti-, és kisz-vezetőivel, akik válaszolnak a fiatal tanácsstagok kérdéseire. /mti/

bb 28. dr. horgos gyula, kohó- és gépipari miniszter

i ni/sl-ju hgy

1974. augusztus 26.

vezetésével hétfőn delegáció utazott a szovjetunióba, i.p. kazanyec szovjet vaskohászati miniszter meghívására. a két minisztérium vezetői tárgyalásokat folytatnak a vaskohászati együttműködésről az 1976-80 közötti tervidőszakban. a magyar küldöttség a szovjetunióban több vaskohászati üzemet is meglátogat. /mti/

bb 29. a magyar vöröskereszt meghívására

gk-ju hi hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn j.g. kraijenhoff, a holland vöröskereszt elnöke, a vöröskereszt társaságok ligájának alelnöke néhány napos látogatásra magyarországra érkezett, ahol megismerkedik a magyar szervezet tevékenységével. /mti/

12.58/ju

- 23 -

16134

bb 30. tűz a lajtahansági állami gazdaságban

gk-ju hi hgy

1974. augusztus 26.

vasárnap a kora esti órákban eddig még ismeretlen okból kigyulladt a lajtahansági állami gazdaság hansági-tanyán levő lucernaliszt-raktára. a raktárban mintegy 15 vagon lucernaliszt, 20 ezer darab papirzsákot tároltak. a nagy erővel kivonult győr megyei állami tűzoltóságok több órás megfeszített munkával a tomboló tüzet megfékeztek és eloltották. ennek ellenére jelentős anyagi kár keletkezett. a tűz keletkezésének okát bizottság vizsgálja. /mti/

-.-

bb 31. felvételi a nemzetiségi táncegyüttesbe

tr-ju hi hgy

1974. augusztus 26.

a magyarországi nemzetiségek központi táncegyüttese felvételt hirdet a néptánc iránt érdeklődő fiatalok számára,

felvétel: szeptember 3-án, 4-én, 5-én / kedd, szerda, csütörtök / este 6-8-ig, a szerb-horvát gimnázium tornatermében. /budapest, vii. rózsák tere 6-7/ /mti/

-.-

bb 33. horváth Mihályt,

gné-ju hgy

1974. augusztus 26.

a magyar vöröshadsereg egykori neves pilótáját, aki azt a repülőgépet vezette, amelyről légi felvételeket készítettek az 1919. május 1-1 ünnepi felvonulásról, csütörtökön 11.30 órakor temetik rákoskeresztúron. /mti/

-.-

13.02/ju

- 24 -

10/13/80

bb 32. közlekedési balesetek

tm um hi hgy

1974. augusztus 26.

a pest megyei rád község határában Csáky Ferenc 35 éves gépkocsivezető, szentendrei lakos a tehergépkocsit nem az ut- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, s felborult. a baleset következtében Csáky Ferenc olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

győr-sopron megyében ravasz külterületén Lengyel Zoltán György 47 éves előadó, győri lakos személygépkocsijával szabálytalan előzés közben az árokba borult. a gépkocsi utasa, Lengyel Györgyné 72 éves tsz-nyugdíjas, győri lakos a helyszínen meghalt. a gépkocsi vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba.

hajdu-bihar megyében berekböszörmény belterületén Balogh József 6 éves helybeli gyermek figyelmetlenül az uttestre szaladt, és egy autóbusszal ütközött. a kisfiú olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

szabolcs-szatmár megyében császárszállás és Ujfehértó között Balogh István 36 éves villanyszerelő, salgótarjáni lakos motorkefépárját nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és ütközött a vele azonos irányban közlekedő kivilágítatlan lovaskocsinak, amelyet Boja Mihály 48 éves tsz-tag, Ujfehértói lakos hajtott. a baleset következtében a motorkefépár utasa, ifj. Balogh István 13 éves salgótarjáni tanuló a helyszínen meghalt, édesapját súlyos állapotban szállították kórházba. a vizsgálat folyamatban van. /mti/

-.-

bb 34. időjárásjelentés

um hgy

1974. augusztus 26.

-a meteorológiai intézet jelenti augusztus 26-án, hétfőn 12 órakor:

ujabb záporok, zivatarok

a brit szigeteken, az északi-tenger térségében és a skandináv-félsziget nagy részén az óceán felől érkező nedves léghullámok hatására erősen felhős az idő, többfelé esik az eső. délnyugat-európában, valamint a szovjetunió európai területének középső részétől a skandináv-félsziget keleti partvidékéig húzódó területen leszálló légmozgások hatására kevés a felhő és csak egy-két helyen fordul elő futó zápor.

/folyt.köv./

- 25 -

13.15/um

Tolma

bb 34./időjárás ...folyt./um

a többi európai területen gyengék a légmozgások, a légkör jelentős nedvességtartalma és bizonytalan egyensúlyi helyzete miatt sokfelé alakult ki zápor, zivatar. egyes vidékeken felhőszakadások is előfordulnak. a hőmérséklet általában nem tér el 2-3 fokonál többel az évszaknak megfelelő átlagértéktől. a kárpát-medence időjárásának jellegében a következő 36 órában nem várható lényeges változás.

házánkban vasárnap csak az északkeleti megyékben és az alföld egyes részein volt számottevő, 7-10 órás napsütés, máshol egyáltalán nem vagy csak 2-6 órán át sütött a nap. a hőmérséklet 23-28 fokig emelkedett. a nappali órákban csak kevés helyen volt nagyobb eső, a kora esti óráktól kezdve azonban a dunántul közép- és déli részén csaknem mindenütt erős záporok, zivatarok alakultak ki. a ma reggelig lehullott csapadék mennyisége ezeken a területeken többfelé elérte a 30-60 mm-t, sőt balatonbogláron 76, homokszentgyörgyön 83, iregszemcsén 85 mm esett. a komárom-budapest-szeged vonaltól keletre ezzel szemben alig hullott mérhető mennyiségű eső. a hőmérséklet hajnalra 12-19 fokra csökkent.

ma délelőtt a nyugati megyékben és a balaton térségében folytatódott az esők. az északkeleti, keleti megyékben gyengén, máshol változóan felhős idő volt. a hőmérséklet 11 órára az esős vidéken csak 17-20, máshol 20-25 fokig emelkedett.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakos síófoknál 23 fok volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 22,0 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

a duna vizállása budapestnél: 262 cm.

várható időjárás kedd estig:

változóan felhős idő, többfelé záporosó, zivatar. helyenkint felhőszakadás, jégeső is előfordulhat. mérsékelt, változó irányu, kedden napközben megélénkülő délkeleti, déli szél. zivatar alkalmával átmeneti szélerősödés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet általában 23-28 fok között, a tartósan esős helyeken 20 fok közelében.
/folyt.köv./

13.20/um

- 26 -

Tolka

bb 34./időjárás ...2.folyt./um

távolabbi kilátások péntek reggelig:

általában felhős idő, többfelé eső, zivatar, a nappali fölmelegedés gyengül. az időszak második felében élénk északnyugati szél. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet: 11-17 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 23-28, később 18-22 fok között. jelentős mennyiségű csapadék /legalább 5 mm/ az ország területének 70 százalékán várható. /mti/

övbb 35. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 óráig

-ju hgy

1974. augusztus 26.

1. kezdődik a tanév
2. szegedi árvédelem
3. budapesti pb
4. vetőmag
5. idegennyelvi tanfolyamok
6. négysávós autót
7. filharmónia
8. bíráló művelődési ház
9. család
10. könnyűipari tudományos tevékenység
11. radiál furógépek
12. óvoda
13. urebetin
14. erdő
15. kpm utügyelet
16. rendőrségi hírek
17. kubai pártmunkás küldöttség
18. helyiipari kiállítás és vásár
19. óvoda
20. felhőszakadás
21. áruház
22. kiállítások
23. a fneb az uthálózatról
24. ndk üvegkiállítás
25. autóklub bázisállomás

/ folyt. köv. /

13.45/ju

Tolka

- 27 -

bb 35. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

- 26. cukorgyári főpróba
  - 27. tanácstagok ifjúságpolitikai tanácskozása
  - 28. horgos a szovjetunióba
  - 29. holland vöröskereszt-elnök
  - 30. tűz
  - 31. felvételi táncegyüttesbe
  - 32. közlekedési balesetek
  - 33. tanácsköztársasági pilóta temetése
  - 34. időjárás
  - 35. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 36. a tit budapesti józsef attila szabadegyetemének 1974/75 tanévi programja

t gy/sta -ju hi hgy 1974. augusztus 26.

a tit budapesti józsef attila szabadegyetemének idej előadássorozatait úgy állították össze, hogy a szabadegyetem minél sokoldaluban kielégítse az önművelési igényeket. az 1974/75-ös tanévben 101 előadássorozatot, a tavalyinál 15 százalékkal többet indítanak - jelentette be dr. kontra györgy, a szabadegyetem tanácsának elnöke az újságírószövetségben hétfőn rendezett sajtótájékoztatón.

a szabadegyetem új programja fontos és időszerű társadalmi, ideológiai, politikai témák és az újabb tudományos eredmények ismertetésének jegyében készült. a sorozatok több mint fele újsónak számít. köztük a korunk tudománya és a filozófia című sorozat képet ad a tudományok néhány legújabb eredményéről, azok filozófiai vonatkozásairól és világnézeti következményeiről. tárgyalni fogják a szocialista társadalom jelenkori szakaszában felmerülő erkölcsi-politikai-világnézeti problémákat.

/ folyt. köv./

13.50/ju

- 28 -

bb 36. / a tit budapesti ... 1. folyt./-ju

a marxista szociológia alapfogalmairól szélesebb körű áttekintést adva, taglalják társadalmunk olyan kérdéseit, mint például a társadalmi felépítmény és mobilitás, az urbanizáció és a települési formák átlakulása, az életmód és a szabad idő, valamint a tudományos-technikai haladás emberi problémái.

társadalomfilozófiai szempontból tárgyalnak olyan, évek óta élénken vitatott témákat, mint a munkásosztály fogalma és vezető szerepe; a munka szerepe a szocialista társadalomban; a szocialista munkaerő és közgondolkodás fejlődése és fejlesztése.

ujdonság lesz a népesedéspolitika témakörében a család fejlődésének és átlakulásának mai jellegzetességeiről, a család és a társadalom viszonyáról, a családtervezésről, a családi életre nevelésről szóló előadássorozat.

felszabadulásunk 30. évfordulójának jegyében történészek - tudományos kutatásaik és publikációik alapján - foglalkoznak majd az 1944 utáni történelmünk kérdéseivel, bepillantást engednek a legújabb kori történetírás műhelytitkaiba. egy másik - új, földrajzi-sorozat bemutatja az országot, ismerteti a kiemelkedő jelentőségű új szocialista létesítményeket. a modern magyar irodalmi sorozat a népünk műveltségében, szellemi arculatában végbe ment változást tükrözi. két előadássorozat komplex módon dolgozza fel a kultúra és a művelődés időszerű kérdéseit. a természettudományi előadások közül a matematikai-, a számítástechnikai, a biológiai és a technikai témák számíthatnak nagy érdeklődésre. *L ka*

a tájékoztató szót volt arról is, hogy az idej tanév előkészítésében szorosabb együttműködésre törekedtek az állami és társadalmi szervekkel. az állami ifjúsági bizottság például támogatja a kedvezményes ifjúsági bérlet-akciót. a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya és a budapesti kisz-bizottság - a kedvezményes ifjúsági színház- és hangverseny bérlet utalványokhoz hasonlóan - eddig 2000 utalványt osztott szét a budapesti ifjúsági kluboknak. az itt kapott utalványra ez év szeptemberében a szabadegyetemi beiratkozások színhelyén 50 százalékos kedvezményt kaphat minden fiatal. az elte kulturális titkárságával megegyeztek abban, hogy az egyetemi színpad ebben az évadban minden péntek este szabadegyetemi előadás színhelye lesz. három sorozat kap itt helyet: a napjaink világirodalma; a színház műhelytitkai; továbbá az irodalom és zene című sorozat. a résztvevők az irodalmi és zenei személyvényeket előadóművészek tolmácsolásában vagy hangfelvételen hallgathatják meg.

/ folyt. köv./

14.02/ju

- 29 -

bb 36. / a tit budapesti .... 2. folyt./-ju

ezen kívül szinte valamennyi felvételi tantárgyból egyetemi előkészítő tanfolyamokat szerveznek. a féléves előkészítők októbertől májusig foglalkoznak a történelmi, a magyarirodalmi, matematikai, fizikai, biológiai és a kémiai középiskolai tananyag feldolgozásával. az intenzív tanfolyamot a felvételi vizsgát közvetlenül megelőző hetekben rendezik meg. a józsef attila szabadegyetemre ezuttal is bárki jelentkezhet. az előadások októbertől júniusig tartanak, többségük kéthetenként egy, - évenként 10-16 - kétórás előadásból áll. arra is van lehetőség, hogy valaki a különböző sorozatokból szabadon kiválasztott bármelyik 25 előadásra érvényes bérletet váltson: ennek ára 160 forint. a beiratkozáskor a jelentkezési lap kitöltése és a részvételi díj postai befizetése után a hallgatók megkapják a látogatási jegyet, amely a kívánt kollégium programját, helyét, az előadások napját is tartalmazza. a központilag szervezett tagozatok előadásának időpontját, címét a budapesti műsorkalauz havonta közli. a beiratkozás szeptember 2-től 21-ig, minden munkanapon 15-19 óráig tart a tit budapesti szervezetében. /mti/

bb 39. őszibarack utószezon csongrádban - még öt megyébe szállítják az illatos gyümölcsöt

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

hazánk legnagyobb őszibaracktermő vidékén, - a szatymazi tájörzetben - a felvásárlás csúcsforgalmi időszakán már tul vannak, de még javában tart az utószezon. hétfőn a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja mintegy 8 vagon illatos gyümölcsöt szállított pest, borsod, hajdu, nógrád és szolnok megyébe. most a kései érésűeket szüretelik. ezekből rendszeresen küldenek a szegedi és a nagykovácsi konzervgyárnak ipari feldolgozásra, befőzésre.

az ideai terméssel elégedettek a szakemberek. a felvásárló vállalat eddig több mint 900 vagon őszibarackot forgalmazott. elsősorban a hazai piaci igényeket elégítették ki, de exportáltak is ausztriába, csehszlovákiába, lengyelországba, az ndk-ba és az nszk-ba. külföldre a kevésbé törődő, a szállítást jól tűró és a világpiacon versenyképes sárgahusu fajták gyümölcseiből szállítottak. /mti/

14.10/ju

161435

- 30 -

bb 37. évadnyitó társulati ülés a nemzeti színházban

t nm/tm um hi hgy

1974. augusztus 26.

137. évadját kezdte meg hétfői társulati üléssel a nemzeti színház. az évadnyitó ülésen marton endre igazgató-főrendező üdvözölte a vendégeket, köztük dr. deák liviát, a vii. kerületi pártbizottság első titkárát, a színház művészeti, és technikai személyzetét. bejelentette: az idei repertoárjukat úgy állították össze, hogy méltóan tisztelegjenek hazánk felszabadulásának 30. évfordulója előtt. első bemutatójukat, a hagyományokhoz hiven, a budai várpalotában tartják, ahol augusztus 29-én illés endre: egy szárnyu madarak című drámája kerül színre. illés endre művét két hét múlva már a katona józsef színház színpadán tekinthetik meg a nézők. ugyancsak itt kerül sor szeptember 19-én a kedves hazug című játék felújítására is lukács margittal és major tamással a főszerepekben. a nagyszínház szeptember 27-én nyit madách mózesével, másnap pedig felújításként mutatják be shakespeare lear király című tragédiáját. az első premier dátuma október 19-e lesz, amikor gorkij: jegor bulicsov című drámáját tolmácsolják az ország első színházának művészei. október 26-án újítják fel brecht: szecsuáni jóember-ét. jelentős vállalkozásnak ígérkezik az orosz és a szovjet dráma hete, amelyet november 2-9. között rendeznek meg. a tervek szerint november 22-28-ig berlinben, illetve drezdában vendégszerepel a nemzeti színház társulata móríc: rokonok, és maróti: utolsó utáni éjszaka című drámáival, az ndk-ban sorra kerülő magyar dráma napjai alkalmából. december 14-én németh lászló művel jelentkezik a nemzeti színház: ekkor lesz a vii. kelemen bemutatója. őszszel megtisztelő felkérésnek tesznek eleget a nemzeti színház művészei, ugyanis előadásukkal nyitják meg a soproni új színházat.

marton endre az elmúlt évadról szólva kifejtette, hogy a színház mérlege minden vonatkozásban pozitív, különösen örvendetes jelenség, hogy mintegy 7 százalékkal emelkedett a látogatók száma is. biztatóan alakul a nemzeti színházban a bérletezés is. az elmúlt évadban a csepel művekkel megkötött szocialista szerződés valóra váltása a következő hónapokban nagy feladatokat ró a színház személyzetére. végül bemutatta a társulatnak a színház új tagjait: bodnár erikát, farkas zsuzsát, máriás melindát, vörös esztert és felföldi lászlót. /mti/

-.-

- 31 -

14.15/um

161440

bb 38. az új tanévben :családi életre nevelés az iskolákban -
előkészítő konferencia pécssett

vid/um kz hgy

1974. augusztus 26.

a minisztertanács népesedéspolitikai határozata alapján a most kezdődő tanévben - kísérleti jelleggel - megkezdődik a családi életre való nevelés, a családi élettel kapcsolatos ismeretek oktatása az iskolákban. egyelőre hatvan általános iskolában és harminc középiskolában indul meg az oktató-nevelő munka, s jövőre kiterjesztik a szakmunkásképző intézetekre is. a kísérletbe csaknem félezer pedagógus kapcsolódik be. a számukra előkészítő konferenciát rendeztek pécssett.

az orvostudományi egyetem aulájában hétfőn nyílt meg az érdekelt pedagógusok és iskolaorvosok öt napos továbbképzése, amelynek során előadások hangzanak el, vitákra és konzultációkra kerül sor. dr. benczédi józsef, az oktatási minisztérium főosztályvezetője megnyitójában hangsúlyozta, hogy a családi életre való nevelés-oktatás az ifjúság egészséges és harmonikus fejlődését szolgálja. a probléma ugyanis az, hogy az iskolásgyermeknél jórészt már fennáll a biológiai érettség, a felelősségérzetük viszont még nem alakult ki. a cél, az, hogy a fiatalokban tudatosuljon partnerük védelme és megbecsülése, majd a házastársukról való sokoldalú gondoskodás és a kívánt gyermek világrajöttének kellő megalapozása.

hazánkban nincs hagyománya az ilyen jellegű iskolai felvilágosító munkának, sőt a társadalom különböző rétegeiben előítélet és ellenállás mutatkozik iránta. éppen ebből ered a munka nehézsége, felelőssége. a családi életre való nevelés természetesen csak a szülőkkel való szoros együttműködés révén válhat eredményessé, hatékonyá. ezért, az iskolai előadásokat megelőzően - a pedagógusok a szülők számára tartanak előadásokat, beszélnek meg a felmerült problémákat, így egyúttal a felnőtteket is nevelik. a pécsi konferencián megtárgyalják tehát a családi életre való nevelés célját, feladatait és módszereit, az oktatási intézmények és a társadalmi szervezetek részvételét a családi nevelésben, a gyermekek és az ifjak egészségügyi problémáit, a fiúk és a lányok kapcsolatait, a nemi fejlődés biológiai és pszichológiai folyamatait, s a családi élettel kapcsolatos egyéb biológiai, egészségügyi, etikai, jogi és szociológiai kérdéseket.

/folyt.köv./

14.206um

- 32 -

151490

bb 38./ az új tanévben ...1.folyt./um

az oktatási minisztérium és az egészségügyi minisztérium együttesen irányelveket dolgozott ki az iskolákban folyó családi nevelésre. a tervezetet különböző fórumokon megvitatták a szakemberek és most a pécsi konferencia résztvevői is megismerkednek velük. ezek szerint a komplex ismeretek oktatása az általános iskola ötödik osztályában megkezdődik, majd a témát tovább bővítik, szélesítik a közép- és felsőfokú oktatási intézményekben. a családi életre való iskolai nevelés általános bevezetésére - előreláthatóan - az 1976/77-es tanévben kerül sor./mti/

bb 40. lakásátadás salgótarjánban

vid/um kz hgy

1974. augusztus 26.

negyvenhatlakásos épületet adták át hétfőn salgótarjánban. a bányagépgyár közelében létesülő lakótelep kivitelezése ezzel a félidejéhez érkezett, 1976-ig összesen nyolc negyvennégy-negyvenhatlakásos épületet adnak itt át, orvosi rendelővel, ételmezzel, eszpresszóval, bekötőutakkal, parkokkal mintegy 70 millió forintos tanácsai beruházásból./mti/

bb 41. tárlat a gyárban

vid/um kz hgy

1974. augusztus 26.

ismét munkások körében mutatkoznak be kecskemét-matkópuszta híres népi kulturájának ápolói, terjesztői, akik mind gyakrabban találkoznak az alföldi városok közönségével, az ipari üzemek dolgozóival. most a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalat kulturtermében rendeztek kiállítást, az ismert matkói baltás fafaragó, pollyák ferenc, valamint gáspár julianna és szelecki mihály parasztfestők alkotásaiból. a hétfői tárlatnyitón táncos péter népi énekes a kiskunsági pusztá gazdag népdalkincséből adott izelítőt a gyáriaknak./mti/

bb 43. a csehszlovák kultúra

s um hi hgy

1974. augusztus 26.

cseh és szlovák nyelvtanfolyamokat hirdet. beiratkozás: cseh nyelvre szeptember 10-én és 13-án, szlovák nyelvre szeptember 3-án és 5-én, mindkettő 17-19 óráig. /csehszlovák kultúra budapest, vi. kerület népköztársaság utja 21./ /mti/

14.25/um

151490

- 33 -

tbb 42. felhívás a gépjárművezetőkhez

gy/gk um hi hgy

974. augusztus 26.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy augusztus 27-én, kedden reggel új forgalmi rend lép életbe a kálvin téren. a villamosvágányokat áthelyezik a kecskeméti utca torkolatába és ugyanitt új terelőutvonalat adnak át a közúti forgalomnak a muzeum körút felől a tolbuhin körút irányába. a kálvin tér körforgalmi rendje továbbra is érvényben marad.

felkérlik a gépjárművezetőket, hogy az új terelőutvonalon fokozott óvatossággal közlekedjenek. /mti/

bb 44. sass lászló ujságíró

szau/um hi hgy

1974. augusztus 26.

81 éves korában elhunyt. temetése szeptember 2-án 10 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 46. az egész országot ellátja - dolgozik a kecskeméti paradicsom magüzem

vid/um kz hgy

1974. augusztus 26.

kecskeméten, a zöldségtermesztési kutató intézet paradicsom magüzemében megkezdődött az idény. a „maggyárban”, naponta három-négy vagon nyersárut dolgoznak fel, s összesen 12 hazai és külföldi paradicsomfajtából nyernek magot. ezek között vannak az intézetben nemesített korai érésűek, primőr termesztésre alkalmas hibridek, és a kiváló szín- és beltartalmi értékű ipari fajta: a jubileum is. az elit vetőmagból országellátó kutató intézetben, az igényhez mérten, a tavalyinál több paradicsommagot termeltek a zöldségtermesztési program végrehajtásához. összesen 53 mázsa fémzárolt paradicsomvetőmagot kap innen az ország, ami elegendő a jövő évi termeléshez. /mti/

14.30/um

Tb 14 ut

- 34 -

bb 45. kussinszky andrás ujságíró

sza-ju hi hgy

974. augusztus 26.

hosszu szenvedés után 67 éves korában elhunyt. temetése augusztus 28-án fél 12-kor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 47. nobel- és lenin díjas a résztvevők között - európai krisztallográfiai konferencia

vid/kz-ju hgy

1974. augusztus 26.

a hétfőn keszthelyen megnyitott ii. európai krisztallográfiai konferencián 20 ország 750 szakembere vesz részt. 250 előadás alapján, széleskörű viták során értékelik a fiatal tudományág legújabb eredményeit.

az mti hirmagyarzója írja:

a kristályok megfigyelésével már az ókori görögök is foglalkoztak, de a kristályok kutatása csak a röntgen sugár felfedezését követően alakulhatott tudományággá. az európai krisztallográfiai tudományos szervezet 1948-ban jött létre. hazánk az 1950-es években kapcsolódott be munkájába. a krisztallográfia tudománya rendkívül széles kört ölel fel, hiszen a kristály ugyyszólván mindenütt megtalálható, a kőzetekben, a felszínre hozott ásványokon át, a nap mint nap használt cukorban, sóban és a gyógyszerekben is. a kutatások első szakaszában azt vizsgálták, hogy milyen az egyes elemek ideális kristály szerkezete. tehát az anyag tulajdonságának elhelyezkedése felel meg legjobban. az anyagok azonban legritkábban fordulnak elő ideális kristály szerkezetben. az alumíniumot például ha ideális kristály szerkezetben állítanak elő, nem tudnák használni a megszokott területeken, ugyanis egészen lágy, képlékeny volna. a szilárd alumínium már a különböző mesterséges kristályhibák következménye.

éppen ezért igen nagyjelentőségű a kristályhibák feltárása, elemzése. a keszthelyi tanácskozásnak éppen ez az egyik fő témája, de behatóan foglalkoznak az egymással hasonló szerkezetű kristályok rendszeresével, csoportosításával is.

a tanácskozáson számos világhírű tudós is megjelent így dorothy hodgkin - aki az inzulin szerkezetének meghatározásáért kapott nobel díjat és n.v. belov szovjet tudós, aki a szilikátok kutatásáért az elmúlt évben kapott lenin díjat. nagy számban képviseltetik magukat a hazai kutatóintézetek is. a krisztallográfiai kutatásokkal nálunk főleg a központi fizikai kutató intézet, a műszaki fizikai kutató intézet, a fémipari kutató intézet, valamint az eötvös lóránd tudományegyetem foglalkozik. /mti/

Tb 1500

- 35 -

az atomok mely

bb 48. közgazdászok fellépése a chilei junta terrorja ellen
sl-ju hgy 1974. augusztus 26.

a budapesten lezajlott iv. közgazdász világkongresszuson ötvenkét ország 658 közgazdásza nyilatkozatot írt alá, amelyben követelik, hogy a chilei katonai junta bocsássa szabadon a fogvatartott közgazdászokat, vessen véget üldöztetésüknek, s tartsa tiszteletben az emberi jogokat. a nyilatkozat felhívással fordul a világ valamennyi országának közgazdászához, hogy lépjenek fel követelések teljesítése érdekében.

a közgazdászok nyilatkozatát megküldik a fasiszta juntának és az ensz főtitkárának. /mti/
--

bb 49. a nemzetközi távközlési egyesület főtitkára magyarországon

kt/tm-ju sl hgy 1974. augusztus 26.

mohamed mili, a nemzetközi távközlési egyesület /uit/ főtitkára hétfőn - hivatalos látogatásra - budapestre érkezett. a főtitkárt a ferihegyi repülőtéren horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes fogadta. /mti/
--

bb 50. a csehszlovák

i vt/gné-ju hi hgy 1974. augusztus 26.

antifasiszta harcosok szövetségének /cspd/ meghívására hétfőn csehszlovákiába utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége, hogy részt vegyen a szlovák nemzeti felkelés 30. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepi megemlékezéseken. /mti/
--

14.32/ju

- 36 -

M 1511

bb 51. kettőezer-egyszáz vagon szén terven felül - a tatabányai mészáros frontbrigád páratlan munkateljesítménye

vid/um kz hgy 1974. augusztus 26.

a pártkongresszus tiszteletére indított munkaversenyben nap mint nap kiemelkedő eredmények születnek a tatabányai szénmedence aknaüzemeiben. az átlagon felüli teljesítményt nyújtó brigádok közül is kitűnik mészáros lászló ifjusági szocialista brigádja. a 15/c aknában dolgozó hatvannégy tagu frontbrigád nemcsak az üzem, hanem az egész szénmedence kollektívájának elismerését kivívta. ez a brigád az év eleje óta 2.100 vagon szenet küldött felszínre terven felül, s ez páratlan teljesítménynek számít a szénmedencében.

a rekordtermelésnek az volt az előzménye, hogy még februárban váratlan karsztvizbetörés bénította meg hosszabb időre a 15/c aknában a termelést. a természeti csapás miatt a gépeket ki kellett szerelni a frontfejtésből, s 2.400 vagon szén kiesett a termelésből. ennyi adóssága volt még április végén az aknának. a sok gond és baj közepette mészáros lászló brigádja bebizonyította, hogy mennyire lehet számítani munkájukra. ettől a brigádtól függ az akna tervteljesítése, hiszen az egész termelés nyolcvan százaléka az ő frontfejtésükből kerül ki. mészárosék a pártkongresszus tiszteletére felajánlották, hogy az első félév végéig 1.500 vagon, majd pedig augusztus végéig újabb 600 vagon szenet termelnek előírányzatukon felül. addig amíg a gépeket ismét visszaszerelték

bányába, kézi erővel fejtették ki a szenet nemcsak a gépek hiánya, hanem rendkívül nehéz geológiai viszonyok is nehezítették hosszabb ideig munkájukat. ilyen körülmények között is derekasan helytálltak, és már teljesítették felajánlásukat. nagyrészt a mészáros-brigádnak köszönhető, hogy az akna 2.400 vagonos adóssága már lecsökkent 380 vagonra.

a páratlan munkahelyi teljesítményen kívül a tanulásban, az önművelésben is példát mutat a tatabányai bányászbrigád. közülük 6 vájár már leérettségizett, többen most tanulnak a bányai ipari technikumban. mások idegennyelvű tanfolyamra iratkoztak be. valamennyien gyarapítják szakmai ismereteiket és részt vesznek párt- és szakszervezeti oktatásban. kiváló munkájuk nyomán melkedik keresetük is. teljesítményük honorálása kitűnik a hűségjutalomból is. az aknaüzem felolvasó termében már kifüggesztették a névsort, hogy ki mennyi hűségpénzt kap az idei bányásznapon. a mészáros-brigád minden tagját a tavalyinál két-háromezer forinttal több hűségpénz illeti meg. mészáros lászló például több mint tizennégyezer, lévai sándor frontmester pedig tizenötezer forintot kap ezen a címen. /mti/
--

14.40/um

- 37 -

M 1520

bb 52. új általános iskola székesfehérvárott

vid/um kz hgy

1974. augusztus 26.

korszerű, új általános iskola készült el székesfehérvárott, a város legnépesebb negyedében, a Münnich Ferenc-lakótelepen. A huszonnégy tantermes új intézmény előregyártott elemekből, nem egészen egy év alatt készült el. korszerű előadótermekkel, nagyméretű tornateremmel várja a diákokat. /mti/

-. -

bb 53. évadnyitó társulati ülés a Thália színházban

t nn/sza /um hi hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn megkezdődött a munka a Thália színházban is. az évadnyitó társulati ülésen Kazimir Károly igazgató, a színművészeti vezetője üdvözölte a társulat technikai, művészeti személyzetét, köztük a Víg-színházról ideszereződött Bitskey Tibort az idej feladatokról szólva bejelentette: szeptember 18-a és 20-a között a varsói Teatr Polskit látják vendégül. A neves lengyel együttes többek között az optimista tragédiával mutatkozik be a magyar nézők előtt. A Thália színházban egyébként szeptember 26-án tartják az első előadást, amikor a körszínházban játszott ezeregyéjszaka kerül színpadra. /mti/

-. -

bb 54. ndk-kereskedelmi hét kecskeméten

vid/um kz hgy

1974. augusztus 26.

Áruvásárlással egybekötött ndk-kereskedelmi hét kezdődött hétfőn kecskeméten. A magyar és az ndk-beli szervezetek kereskedelmi együttműködésének keretében. A Lipcsei Szövetkezeti Nagyáruház másodszor állítja ki áruit a kecskeméti „alföld”, áruházban. Ezúttal főleg gyermekruházati cikkeket és műszaki eszközöket kínál a vevőknek. Viszonzásul az „alföld”, áruház magyar hetet rendez az ndk-ban. /mti/

-. -

14.55/um

- 38 -

NA 150

bb.55. játék a múzeumban - történeti vetélkedő fiataloknak

i/me/gk/hi/a/hgy

1974. augusztus 26.

A Magyar Nemzeti Múzeum hazánk felszabaudulásának 30. évfordulója tiszteletére, a múzeumi hónap és a budapesti művészeti hetek során - a Kisz Budapesti Bizottságával, a szakszervezetek budapesti tanácsával, valamint a rádióval és a televízióval együtt - ez év októberében három forduló vetélkedőt rendez a budapesti fiataloknak.

A játék a múzeumban című vetélkedőn - miként Fülep Ferenc főigazgató a hétfői sajtótájékoztatón közölte - részt vehetnek munkásfiatalok, középiskolások, főiskolai és egyetemi hallgatók, négytagú csoportokban, Kisz-szervezetük révén. A jelentkezők a Nemzeti Múzeum kiállítási portáján vehetik át a nevezési lapokat és kérdőíveket - csapatonként egyet-egyet - amelyeket kitöltve október 7-én este 20 óráig cell postára adni vagy október 8-án déli 12: óráig eljuttatni

múzeum kiállítási portájpr

A kilenc legjobb minőségű csapat részt vesz a Tit Kosuth klubjában október 20-án délelőtt sorra kerülő középdöntőn, amelyet a rádió közvetít. A második forduló legjobb három csapata október 27-én délelőtt a Nemzeti Múzeum kiállításán folytatja a versenyt - a televízió nézői előtt. A sikeres szerepléshez javasolják a Nemzeti és a Történeti Múzeum, valamint a Magyar Nemzeti Galéria kiállításainak megtekintését, s a vonatkozó irodalom tanulmányozását. A munkás- és a többi fiataloknak, előzetes bejelentésre, a kiállításokon szakvezetést biztosítanak. A vetélkedő szervezői ezzel a rendezvényt is szeretnék elmélyíteni az ifjak történelmi ismereteit, illetve bővíteni a múzeumbarátok körét. /mti/

-. -

bb.56. a iv. európai perinatalis kongresszus

hi/a/hgy

1974. augusztus 26.

augusztus 28-31. között Prágában kerül megrendezésre. A tanácskozáson a magyar nőorvosok és gyermekorvosok népes küldöttsége vesz részt. /mti/

-. -

15.15/a

- 39 -

NA 160

bb.57. évadnyitó társulati ülés a debreceni csokonai színházban

vid/kz/a/hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn délután tartották évadnyitó társulati ülésüket a debreceni csokonai színház művészei. kertész gyula igazgató mutatta be a színház új művészeit, majd ismertette az idei programot. szeptember 27-én shakespeare antonius és kleopátra című darabjával nyitja kapuit a színház, míg a hungária kamaraszínház első előadása a macskajáték lesz. október második felében tartják az első operai bemutatót, verdi: a végzet hatalma című műve kerül színre. ugyancsak a színház idei műsortervében szerepel a koldusopera, a király nevében című dráma, a gül baba operett, a lány korsóval című zenés játék. előrehaladott tárgyalásokat folytatnak annak érdekében, hogy elkészüljön szabó pál: isten malmai című darabjának színpadi változata.

/mti/

--

bb.58. magyar-iraki vízgazdálkodási tárgyalások

k/sb/mm/sl/a/hgy

1974. augusztus 26.

hétfőn hazánkba érkezett mukaram al-talabani, az iraki köztársaság öntözésügyi minisztere, aki dégen imre államtitkárnak, az országos vízügyi hivatal elnökének meghívására látogatott Magyarországra és tárgyalásokat folytat a magyar-iraki vízgazdálkodási együttműködés fejlesztéséről.

a tárgyaló felek az idén áprilisban vízgazdálkodási műszaki-tudományos és gazdasági együttműködési megállapodást írtak alá Bagdadban. a budapesti megbeszélések már az egyezményben rögzített feladatok végrehajtását célozzák, s így megvitadják az 1974-75. évi együttműködés részletes munkatervét is.

/mti/

--

15.20/a

- 40 -

N° 16¹⁵

bb.59. az iraki tervezésügyi miniszter magyarországi látogatása

tr/sc/fé hgy 1974. augusztus 26.

augusztus 21-26 között baráti látogatáson Magyarországon tartózkodott dr. dzsavad hasem az iraki köztársaság tervezésügyi minisztere. az iraki minisztert fogadta faluvlgi lajos pénzügyminiszter, dr. hetényi istván tervhivatali államtitkár és dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, akikkel a két országot érintő gazdasági kapcsolatokról folytatott eszmecsere.

dr. dzsavad hasem hétfőn elutazott budapestről./mti/

--

bb.60. esőzön baranyában és somogyban - folyamává változtak az utcák - többszáz lakást elöntött a víz

vid-kz/fé hgy

1974. augusztus 26.

vasárnap délutántól hétfő hajnalig esőzön zúdult déldunántulra. baranya nyugati felében, a drávától a mecsek északi részéig, ember emlékezet óta nem hullott viszonylag rövid idő alatt annyi csapadék, mint ebben az időszakban. egész lakott települések töltötték ébren az éjszakát, mentették saját vagy szomszédjuk holmiját, legtöbb helyen sötétben, villany nélkül.

a legkritikusabb helyzet szentlőrincen alakult ki, ahol három óra alatt 116,5 milliméter eső zúdult a községre. a felhőszakadást súlyosította, hogy a környékből összegyűlt áradat is ide összpontosult, s folyamává változtatta az utcákat, tavakká az udvarokat, kerteket. a mélyebben fekvő részeken, első sorban a déli új lakótelepen 70-80 centiméter magasra duzzadt az ár. csak ebben a községben csaknem kétszáz otthonba hatolt be a víz, amit hiába is próbáltak eltávolítani, vödörrel merni, hiszen újabb nyomult utána. a korábbi napok esőzései után, az átítatott talaj, a színültig teli árkok egy cseppet sem fogadtak vissza. az önkiszolgáló élelmiszerbolt raktárát pl. egy méter magasan elöntötte a víz, éjjel két óra tájban az állami tüzoltók szivattyúval próbálták mentesíteni. mintegy 25 mázsa liszt, cukor ment tönkre.

/folvt.köv./
15.45./fé

- 41 -

N° 16¹⁵

bb.60. / esőzön...folyt./fé

súlyos bajt okozott a leömlött 97,3 milliméter csapadék szigetváron is. a város keleti határán öt mélyen fekvő utcában 30-40 házra sujtott a majdnem egy méter vastagon hömpölygő víz. itt is a tűzoltók segítenek, de legalább 24 óra kell, hogy a víz levonuljon. egyelőre homokzsákokkal próbálják eltorlaszolni, kisebb helyre szorítani a még mindig áramló vizet. a legnagyobb veszélyt szigetváron az jelenti, hogy a vízzel elárasztott házak jó része a századforduló előtt, vagy közvetlen utána készült. a szigetelés nélküli épületek helyreállítása nagy költséget jelent, különösen ahol a szerkezeti falak ujjaépítésével is számolni lehet.

a szigetvár-kaposvár vasutvonal egy mozgó-szulimán közötti körülbelül négy km hosszú szakaszán öt helyen mosta ki a pályát a víz. a levegőben lógó sinek alatt 70-80 centiméteres üregek vannak. ezért a forgalmat leállították. a helyreállítás előre láthatólag hétfő estére készül el.

nagy-peterden nagyven ház került veszélybe a víz miatt. a helybelieken kívül rózsafa és szentdienes községek, valamint a szigetvári konzervgyár önkéntes tűzoltói segítettek a település lakóinak a víz elleni küzdelemben. bükkösdön, helesfán is betört a lakásokba a víz az éjszaka folyamán. több házból kellett az állatokat védett területre menteni.

rendkívüli munkát adott a felhőszakadás a déldunántuli áramszolgáltató vállalatnak is. a zivatar okozta zavarok miatt mintegy tízezer fogyasztó maradt áram nélkül nyolc vagy ennél is több órán keresztül baranya-tolna-somogy megyék területén. szigetváron még hétfőn délután sem lehetett az energiaszolgáltatást mindenütt helyreállítani. a helyenként még mindig derékig érő vízben a szerelők képtelenek voltak a kapcsolásokat elvégezni.

somogyban helyenként nyolcvan milliméter csapadék hullott alá. síófok térségében hétfőn reggelig hetvenhárom milliméter eső esett és több helyen a halastavak gátjai fölött hömpölyg a víz, s a vízzel együtt a halak tekintélyes része is eluszik. a balatonújhelyi halastónál viszont 12 ezer pecsenyekacsát sodort el a hömpölygő ár. a gazdaság két brigádja többórás megfeszített munkával tudta csak nagy nehezen összeszerezni őket helyükre. a gazdaság nagyatádi kerületéhez tartozó csokonyavisonta határában ugyanakkor a víztározó gátjait szakította át a víz. a helyreállítási munkák folyamatban vannak. /mti/

16.00/fé

NA 16⁰⁰

-. -

- 42 -

bb.61. magyar-szovjet mezőgazdasági munkacsoport tárgyalások

1/jf/mm/a/hgy

1974. augusztus 26.

a szovjet traktor-és mezőgazdasági gépgyártási minisztérium és a magyar mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium közötti műszaki-tudományos és gazdasági együttműködési állandó munkacsoport 11.ülését 1974 augusztus 22-e 27-e között budapestben tartotta. a munkacsoport a mezőgazdaság gép-igényeinek ki-elégítésére megvizsgálta a következő ötéves tervidőszak kölcsönös gépszállításainak előkészületeit. megtárgyalták a műszaki-tudományos együttműködés eddigi eredményeit és egyezteték az 1975. évi együttműködési munkatervet. azülés jegyzőkönyvét hétfőn b.f. petuhov miniszterhelyettes és váncsa jeno miniszterhelyettes írta alá.

b.f. petuhov miniszterhelyettes fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter./mti/

-. -

bb.62. nemzetközi tanácskozás a kgst országok belkereskedelmi választékcseréjének fokozásáról

t/kf/pá/sl/a/la

1974. augusztus 26.

a konsumex külkereskedelmi vállalat szervezésében bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, ndk, román és szovjet külkereskedelmi vállalatok vezetőinek részvételével hétfőn háromnapos tanácskozás kezdődött a magyar kereskedelmi kamara székházában. a vezérigazgatók megbeszélésének fő témája a kgst belkereskedelmi minisztérium tanácskozásán elfogadott irányelvek realizálása, a belkereskedelmi választékcseréje fokozottabb felhasználása a fogyasztási cikkek forgalmának növelése, választéknak bővítése érdekében.

a nemzetközi tanácskozáson dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes egyebek között elmondta, hogy magyarország a kgst országokból évről évre növeli importját. a fogyasztási cikk behozatal csaknem 20 százalékát a kgst országok belkereskedelmi választékcseréjében a konsumex realizálja. az idén például a vállalat 2,5 milliárd forint értékű forgalmat bonyolít le a tagországok illetékes külkereskedelmi vállalataival.

/folyt.köv./
16.20/a

- 43 -

NA 17⁰⁰

bb.62./ nemzetközi.....folyt./-a

csehszlovákiából, az ndk-ból, Lengyelországból és romániából egyebek között 1,3 millió pár lábbelit, az ndk-ból 2,2 millió pár harisnyát és zoknit, Lengyelországból 420 tonna burgonyaszírmot és 260 tonna cukorkát, a szovjetunióból 1650 tonna fagyasztott halat, 50 ezer négyzetméter szőnyeget, 36 ezer kerékpárt hoznak be választékcserében. e konstrukcióban bonyolítják le az áruházak egymás közötti forgalmát, amelynek bővítése érdekében tartottak csehszlovák, lengyel, ndk és román áruházi heteket miskolcon, veszprémben, tatabányán, szegeden és több fővárosi áruházban.

a nemzetközi tanácskozáson foglalkoznak a lakosság ellátását gazdagító árucikkek cseréjének bővítésével. megbeszélik azt is, hogy a választékcseré gazdagítása érdekében miként lehetne gyorsítani a tagországokban az egyes fogyasztási cikkek műszaki és életvédelmi szabványainak egységesítését. a konsumex egyébként a napokban köt szocialista szerződést a meei-vel, a külföldi elektromos fogyasztási cikkek ellenőrzésének meggyorsítására. a megállapodás nyomán 1975-től várhatóan újfajta, csehszlovák, lengyel, ndk és szovjet gyártmányu elektromos háztartási gépekkel, berendezésekkel bővül a hazai lakosság ellátása./mti/

--

bb.63. pinceomlás pécssett - bezárták a belvárosi áruházat

vid/kz/a/la

1974. augusztus 26.

pécssett hétfőre tovább súlyosbodott a város központjában, a kossuth lajos és klara zetkin utca sarkán álló emeletes sarokház állapota, amely alatt szombaton pinceomlást észleltek. a vasárnap lezudult csapadék újabb üreget vájt, a víz tovább mosta a talajt az épület alatt, így annak keleti szárnya megsüllyedt és repedések keletkeztek a pincétől a padlásig. szakértői bizottság helyszíni vizsgálata alapján biztonsági okokból azonnal elrendelték az épületben lévő belvárosi áruház bezárását, a háztömb kossuth lajos utcai részén lakó hat családnak pedig azonnal ki kell költöznie. az aknamélyítő vállalat pécsi körzete megbízást kapott a feltáró munkák haladéktalan elvégzésére, amit meg is kezdtek és három műszakban folytatnak. a pécsi tervező vállalatot pedig felkérték az épülettel kapcsolatos műszaki szakvélemény elkészítésére. ennek eredményétől függ az épülettömb további sorsa./mti/

--
- 44 -

16.30/a

NA 17¹⁰

abb.64. a magyar vöröskereszt tiltakozása az újabb chilei letartóztatások ellen

pá/hi/fé la

1974. augusztus 26.

a magyar vöröskereszt az alábbi tiltakozó táviratot intézte dr. josé berditschevski bíróhoz, santiago de chilébe:

- a magyar vöröskereszt elnöksége megdöbbenéssel értesült arról, hogy az utóbbi napokban újabb 10 ezer embert tartóztattak te chilében, ami az emberi jogok további súlyos megsértése. aggodalmunkat növeli, hogy a letartóztatottak élete is veszélyben van az elszenvedett kínzások miatt.

a magyar vöröskereszt egymillió tagja nevében követeljük, hogy szüntessék be ezt a törvénytelen eljárást és bocsássák szabadon a letartóztatottakat./mti/

--

vbb.65. bányász kulturális hetek pécssett

vid-kz/fé la

1974. augusztus 26.

pécssett, a ságvári endre művelődési házban hétfőn megkezdődtek a városban már hagyományos bányász kulturális és sport hetek eseményei. többek között előadások hangzanak el az üzemi demokráciáról, a szakszervezeti jogokról, hatáskörökről, a bérszabályozási rendszerről, a korszerű műveltségéről és a művelődés feltételeiről. művészeti kiállítások várják a látogatókat. író-olvasó találkozóra kerül sor lászló lajos pécsi íróval, akinek a közelmúltban jelent meg az uránbányászokról szóló könyve. programban szerepel emléktúrával egybekötött vetélkedő, amelyen a szocialista brigádok pécs munkásmozgalmi emlékeivel ismerkednek./mti/

--

bb.66. könnyüipari küldöttség utazott szófiába

k ol/s/sc/fé la

1974. augusztus 26.

dr. bakos zsigmond könnyüipari miniszterhelyettes vezetésével hétfőn könnyüipari delegáció utazott szófiába. bolgár partnereikkel áttekintik a magyar-bolgár könnyüipari együttműködés eredményeit és megvitatják hazánk és a bolgár népköztársaság könnyüipara közötti integráció elmélyítésének lehetőségeit./mti/

--

17.05/fé

- 45 -

NA 17²⁰

bb.67. közeledik a hűvös levegő - további kiterjedt eszések várhatóak

1 sz/mm/sc/fé La 1974.augusztus 26.

európa időjárás térképei változékonyságot mutatnak. elsősorban a brit-szigetek vidékén, valamint az északi tenger mentén, így főleg skandináviában az óceáni légáramlatok hatására esős, hűvös az időjárás. délnyugat-európában és még a szovjetunió európai területén is derült, száraz az idő, s a hőmérsékleti értékek egy-két fokkal meghaladják az átlagot. ugyanakkor közép-európában, így a kárpát medencében is, változó az időjárás, gyakoriak a felhőátvonulások, s kontinensszerte itt a legcsapadékosabb az idő.

hétfőn dél-európaszerte 30 fok volt, közép-európában átlag 24-27 fokig melegedett fel a levegő, s a hűvösebb helyeken, tehát az északabbra fekvő vidékeken csak 18-20 fokot mértek. a leghidegebb skóciában, irországban és norvégiában volt, a napi legmagasabb hőmérséklet alig érte el a 15 fokot.

házánkban a nagy nedvességtartalmu levegő hatásaként ország-szerte záporok, zivatarok alakultak ki, s néhány helyen, akár csak közép-európa más városaiban, felhőszakadás is volt. vasárnap estétől hétfő reggelig a dunántúlon átlag 30-60 milliméternyi csapadék hullott, de a bakonyban, a balaton déli partján, baranyában és somogyban a lezuhalt eső mennyisége egy éjszaka alatt elérte a 85 millimétert. a hirtelen jött felhőszakadás fennakadást okozott a forgalomban és károkat okozott az érintett területeken. ugyanakkor az ország más vidékein száraz volt az idő, s csak kisebb eszésekről érkezett hír. hajnalban 12-19 fokig hült le a levegő, napközben a kevesebb napsütés hatására csak 20-24 fokig emelkedett a hőmérséklet. ahol a nap kisütött, ott természetesen melegítő hatása is jobban érvényesült.

a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napokban felhős, északnyugati széllel kísért esős időre kell számítani. az óceán felől érkező nedvesebb és hűvösebb léghullámok fokozatosan elérik majd a kárpát medencét is, így egy-két nap múlva gyengül a nappali felmelegedés. míg eleinte 23-28 fok lesz a legmagasabb hőmérséklet, később már csak 18-22 fokig emelkedik a hőmérő hihagyszála./mti/

LA 1800

- 46 -

bb.68. ságvári endre szobra a szombathelyi lakótelepen

vid-kz/fé La 1974.augusztus 26.

az ország egyik legnagyobb kisz lakótelepén - a szombathelyi ságvári endre városrészben - hétfőn felavatták a névadó szobrát. a több mint 4000 lakosu lakótelepen ez az első köztéri szobor; németh mihály vas megyei művész alkotása.

a ságvári szobrot györgy béla, a kisz szombathelyi városi titkára leplezte le. a telepen élő fiatalok nevében babos sándor lakóbizottsági elnök vette át.

a 12 évvel ezelőtt megindult kisz akció keretében 1034 lakás épült a ságvári endre lakótelepen. jelenleg 190-en dolgoznak az építők. a tervek szerint összesen 1900 új otthon épül szombathely ezen új városrészében./mti/

--

bb.71. műemlék ház dunaujvárosban

vid-kz/mmé/fé La 1974.augusztus 26.

a 25 éves dunaujvárosban hétfőn dr. mócsy andrás akadémikus, az eötvös loránd tudományegyetem rektorhelyettese ünnepélyesen megnyitotta a nagyközönség előtt dunaujváros első műemlék házát. a római kori padlófűtéses polgárvillát. a villát 1971-ben visy zolt régész, a dunaujvárosi muzeum igazgatója tárta fel. a iii. század elején épült polgárház már a század második felében feldulták, valószínűleg a 260-ban a várost ért szarmata betörés során. külön érdekessége, hogy a padlófűtés félkör alakú, nyitott kemencével történt. idegen még a római építési módtól a villa ikerház-jellege is, ezekből arra a következtetésre jutottak a régészek, hogy valószínűleg szír kerekedőcsalád tulajdona volt. a feltárás során az épületben freskó és stukkó maradványokat, továbbá 13 ezüstpénzt, ugynevezett antoniniánuszt is találtak.

az első dunaujvárosi műemlék ház helyreállítását az idén és 1975-ben a castrum, a katonai tábor, valamint a belváros feltárása és bemutatása követi majd./mti/

--

17.45./fé

- 47 -

LA 1800

bb.69. kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes

1/jf/amm/a/la

1974. augusztus 26.

a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke fogadta i. patelt, az undp/ az ensz fejlesztési programja / hazánkban tartózkodó vezérigazgató-helyettesét és l. blochot, a program európai ügyvezető igazgatóját. megbeszélést folytatott velük magyar-ország és az undp közötti mezőgazdaságfejlesztési együttműködés főbb kérdéseiről és perspektíváiról. a vendégek meglátogatták a tiszavölgyi öntözéses mezőgazdaságfejlesztési undp/fao program kondorosi modellüzemét, továbbá a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézetet. /mti/

--

bb.70. nemzetközi operációkutatási konferencia egerben

vid/kz/a/la

1974. augusztus 26.

nemzetközi operációkutatási konferencia kezdődött hétfőn az egeri gárdonyi géza színházban. 12 ország - közöttük hazánk - mintegy 400 szakemberének részvételével.

az operációkutatás - mint a megnyitón rámutattak - a matematika viszonylag legújabb ága, az utóbbi 30-40 évben indult ohamos fejlődésnek hazánkban és világszerte. művelői azt vizsgálják, hogy a matematika és a számítástechnika milyen szerepet tölt be a termelés előkészítésében, szervezésében és irányításában. az ötnapos egeri konferencián több mint 80 előadás hangzik majd el e témakörben.

a megnyitó ünnepségen kiosztották a farkas gyula-díjakat. ezuttal öt tudós kapta meg. a díjat, amelyet a bolyai jános matematikai társaság alapított az operációkutatás hazai előfutárának emlékére, az idén ítéltek oda először.

a nemzetközi konferencia pénteken fejeződik be. /mti/

17.45/a

--
- 48 -

NA 18¹⁰

bb.72. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

fé la

1974. augusztus 26.

36. józsef attila szabadegyetem programja
37. évadnyitó társulati ülés a nemzeti színházban
39. családi életre nevelés az iskolákban
39. őszibarack utószezon
40. lakásátadás salgótarjánban
41. társulat a gyárban
42. felhívás a gépjárművezetőkhez
43. cseh és szlovák nyelvtanfolyamok
44. elhunyt sass lászló ujságíró
45. elhunyt kussinszky andrás ujságíró
46. kecskeméti paradicsommag üzem
47. krisztallográfiai konferencia
48. közgazdászok a chilei junta terrorja ellen
49. a nemzetközi távközlési egyesület főtitkára magyarországon
50. csehszlovákiába utazott a partizánszövetség küldöttsége
51. tatabányai mészáros frontbrigád teljesítménye? tévesen 37.-es számmal ment ki/
52. új általános iskola székesfehérvárott
53. évadnyitó társulati ülés a tháliában
54. ndk-kereskedelmi hét kecskeméten
55. játék a muzeumban
56. perinatalis kongresszus
57. évadnyitó társulati ülés a debreceni csokonai színházban
58. magyar-iraki vizsgadálkodási tárgyalások
59. az iraki tervezésügyi miniszter magyarországon
60. esőzön baranyában és somogyban
61. magyar-szovjet mezőgazdasági munkacsoport tárgyalások
62. kgst országok belkereskedelmi választékcseréje
63. pinceomlás pécsett
64. a magyar vöröskereszt tiltakozása
65. bányász kulturális hetek
66. könnyűipari küldöttség utazott szófiába
67. közeledik a hűvös idő
68. ságvári szobor
69. kazareczki kálmán fogadta patelt és blochot
70. nemzetközi operációkutatási konferencia
71. az első műemlékház dunaujvárosban
72. hírjegyzék./mti/

--

18.15./fé

- 49 -

NA 18¹⁰

15⁰⁰

bb.73. elmarad kedden az ecseri lakodalmas

pá/a/la

1974. augusztus 26.

a magyar állami népi együttes igazgatósága közli, hogy az ecseri lakodalmasnak a buda vígadó épületében, augusztus 27-re, keddre meghirdetett előadása elmarad. a megváltott jegyek a vásárlás helyén visszaválthatók./mti/

-.-

bb.74. időjárásjelentés

a/la

1974. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. augusztus 26-án, hétfőn este :

ujabb záporok, zivatarok

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, többfelé záporosó, hivatar. helyenként felhőszakadás, jégeső is előfordulhat. mérsékelt, változó irányu, kedden napközben megélénkülő délkeleti, déli szél. zivatar alkalmával átmeneti szél-erősödés. a várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában 23-28 fok között, a tartósan esős helyeken 20 fok közelében./mti/

-.-

felhasználható:0.30 órától:

bb.75. focik jenő,

gg/hi/a/la

1974. augusztus 26.

a minisztertanács elnöke és kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke fogadta hollai imrét, hazánk new-yorki állandó ensz képviselőjét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére.

/mti/

-.-

M 2002

- 50 -

felhasználható:0.30 órától!

bb.76. az egyiptomi külügyminiszterhelyettes magyarországi látogatása

hi/a/la

1974. augusztus 26.

a külügyminisztérium meghívására néhány napot magyarországon töltött mohamed shoukry egyiptomi külügyminiszterhelyettes. megbeszéléseket folytatott garai róbert külügyminiszterhelyettes-tel a két ország kapcsolatairól és az időszerű nemzetközi kérdésekről, a külkereskedelmi minisztérium dr.baczoni jenő államtitkárral és dr. szalai béla miniszterhelyettesek a magyar-egyiptomi gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokról.mohamed shoukry külügyminiszterhelyettest fogadta apró antal, az országgyűlés elnöke és marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár./mti/

-.-

bb.77. nemzetközi orvostörténelmi kongresszus budapest

t mir/pá/fé la

1974.augusztus 26.

hétfőn este a kereskedelmi kamara kongresszusi termében dr. schultzeisz emil egészségügyi miniszter, a magyar orvostörténelmi társaság elnöke nyitotta meg a xxiv. nemzetközi orvostörténelmi kongresszust. az egyhetes tanácskozáson dél-amerikától japánig és a skandináv országoktól indiáig csaknem félezer szakember képviseli a világ öt kontinensének orvostörténelmi társadalmát. a kongresszus részvevői párhuzamos szekciós ülések keretében több mint háromszáz előadáson számolnak be az orvostörténelmi kutatások legújabb eredményeiről. a szakemberek egyik csoportja az orvosi szemléletnek a xviii. századtól a xx. század elejéig bekövetkezett fejlődését vitatja meg. a másik szekció témája: közép-kelet-európa és a világ orvostörténelmi kapcsolatai. a harmadik szekcióban a különböző tudományágak, valamint az orvostudomány és a művészetek kölcsönhatásait vitatják meg, a negyedik szekció programja szerint pedig külön-külön csoportokban tartanak előadásokat a legváltozatosabb orvostörténelmi témákról, közöttük a gyógyszerésztörténelmi, a népi gyógyászzal kapcsolatos és a pszichiátria-történelmi kutatások eredményeiről.

az 1920-ban francia kezdeményezés alapján megalakult nemzetközi orvostörténelmi társaság nemzetközi kongresszusának rendezési jogát most először kapta meg magyarországon. ez a magyar orvos-és gyógyszerésztörténelmi kutatások szakmai tekintélyének, a semmelweis orvostörténelmi múzeum, könyvtár és levéltár magas színvonalu munkájának elismerését jelenti.

/mti/

-.-

19.35./fé

- 51 -

M 2015

bb.78. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától
zárásig

fé la 1974. augusztus 26. hétfő

- 73. elmarad az ecseri lakodalmás
- 74. időjárásjelentés
- 75. focik jenő fogadta hollai imrét
- 76. eak külügyminiszter-helyettes magyarországi látogatása
- 77. nemzetközi orvostörténelmi kongresszus
- 78. hirjegyzék/mti/

--

- 52 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: lakatos erzsébet

N¹ 21⁰⁰

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. budapesti művészeti hetek: szeptember 23-ától

1/r6/tm/hi/a/hgy

1974. augusztus 27.

Idén szeptember 23-tól október 27-ig tartanak a budapesti művészeti hetek. a fesztivál eseményeinek központi gondolata: a művészet és az ifjúság kapcsolata. egyetemi színjátszó csoportok nemzetközi találkozója zajlik majd le az egyetemi színpadon és a műszaki egyetem színpadán: egyebek között Lengyel, angol, olasz, portugál egyetemi színjátszó csoportok jelentették be részvételüket.

Érdekesnek ígérkezik a két szovjet drámai színház vendégjátéka: a fővárosi operettszínház színpadán mutatkozik be október 2-án a rusztavai gruz drámai színház katona józsef bánk bán-című drámájával. három évvel ezelőtt, a magyar dráma szovjetunióbeli seregszemlájén berényi gábor vendégrendezésében mutatta be a gruz színház a magyar drámairás remekét./ ugyancsak magyar művel lép közönségünk elé a leningrádi gorkij színház társulata is: október 23-án a tótékat adják elő georgij tovsztonogov rendezésében. örkény istván alkotását szintén 1971-ben mutatták be a leningrádi művészek, a tóték azóta is szerepel a gorkij színház játékrendjén. idei vendégjátékuk másik két előadása: október 22-én és 27-én a hanuma című cagarelli-vigjáték, október 25-én és 26-án pedig a viharos alkonyat, rahmanov drámája.
/folyt.köv./

- 1 -

N¹